

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 19 Vol. V

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 9 d. Gegužės-May, 1918 m.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

5 cents per copy

Metas 5

Austrijos parlamentas paeistas iki pabaigai karės. Ukrainoj įvyko valdžios perverversmė ir vokiečiai ten karės stovį, sako ukrainiečiai norėjo išskerst vokiečius. Nebuvo svarbaus veikimo vakaruose per ištisa savaitę 17,000,000 ypatų pirko laisvės bondsų.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Karės Žinios

Per savaitę nuo 30 bal. iki g. 7, nebuvo žymių mušų vakarų fronte. Po didelių nepasisekimų palei Ypres, kur vokiečiai turėjo labai didelius nuostolius, jie lyg ir sustojo, nuilse, idant atsikvėpti ir laukti sviežių sudruginimų. Jie rodo taip nusilpę, kad negali jau atsilaikyti prieš sąjungiečių kontr-atakas. Per tas aštuones dienas, anglai nustumė vokiečius atgal Ypres rajone, o francuzai Amiens apilinkėje. Į pabaigą savaitės, sąjungiečiai pradėjo didelį bombardavimą Flandrijoj. Vokiečiai, tuo tarpu, rodo rengia ataką ties Arras, kur jie koncentruoja dideles spēkas.

Balandžio mėnesyje, anglai paėmė 5,241 nelaisvių. Nuo pradžios dabartinio vakarų ofensyvo, kovo 21, iki pabaigai balandžio, anglų nuostoliai užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn paimtais siekė į 250,000. Vokiečių nuostoliai, daugiausia užmuštais ir sužeistais, buvo maždaug dvigubai tiek. Priegtam, į vieną mėnesį, teutonai neteko 106 orlaivų.

Šiomis dienomis vėl pasipie gandai apie naujus taikos pasiūlymus, kurie turėjo įvykti per popiežiaus tarpininkavimą 19 d. geg. Vatikanas tą užgynė, sakydamas, kad popiežius lauks tinkamesnės progos. Vienok gandai apie taikos siūlymus vis skleidžiasi. Priežastis to, anot anglų blokados ministerio yra, kad nepavykus jų ofensyvui vakaruose, vokiečiai nori vėl kalbėti apie taiką, kad sužadinti puolancią dvasią jų žmonių.

Amerikonų kareivių plaukia Francijon vis didesnis skaičius. Jiems vėl pasitaike atizymėti ant karė fronto bal. 30 ir geg. 3. Bal. 30, jie atmušė sunkią vokiečių ataką ties Villiers-Bretonneux, padarydami daug nuo stolių vokiečiams; jie patįs irgi turėjo gan žymius nuostolius. Geg. 3, jie sunaikino

no žymių vokiečių pozicijų Lorraine fronte.

Gegužio mėnesyje 233,000 naujų rekrutų bus draftyta Suv. Valstijose. Karės Sekretorius Baker taipgi pranešė, kad nebus ribų pastatyta amerikonų kariūmeni; tiek kareivių bus pašaukta kiek galima bus aprupinti.

Austrai smarkiai rengiasi prie ofensyvo italų fronte. Pats imperatorius Karolis pribuvo ant fronto, kad temyti ofensyvą, kuris rodo bile dieną prasidės. Sakoma šis ofensyvas jau būtų kek laiko atgai prasidėjęs, jei slavai nebūtų sutrukde dalykus. Gauta žinios, rodo užsitikėjimo veros, kad daugybė slavų, ypač čionai, pabėgo iš austrų armijos pas italus, prašė, kad jiems suteiktų italų uniformas ir dabar kovoja italų eilėse prieš austrus. Apart to, gata žinių apie didelį neramumą Austrijoj; slavai rodo vis tankiau susikerta su teutonais austrais. vis didesnė neapykanta matosi tarp tų dviejų rasių; slavai pasiryžę įsisteigti Jugo-slavų republika, kas supranta labai nepatinka teutonams. Priegtam rodo, kad maisto padėjimas dar blogesnis Austrijoj negu Vokietijoj. Žmonės badmiriauja ilgas laikas ir neužsiganėdinimas tarp jų vis auga. Imperatorius Karolis net panaikino ir Austrijos parlamentą iki karės pabaigai, užtai, kad driso kritikuoti valdžią ir abelnai daug prisidėjo prie valdžios bėdų. Tas irgi vargu užganėdins Austrjos žmones.

Palestinaj ir Mesopotamijoj, anglams tolyn sekasi. Mesopotamijoj, jie nužengė 20 mylių pirmyn šiomis dienomis. Jie paėmė kelis tūkstančius nelaisvių.

Vokiečiai smarkiai darbuojasi, kad pataisyti nuostolius padarytus prieplaukai Zeebrugge, bet veltui. Prieplauka dar vis užkimšta ir gal taip dar gana ilgai bus; anglai puikiai atliko savo užduotį čionai.

Verstinaš emimas arių į kariūmenę rodo bus atidėtas ant neapriboto laiko. Suteikimas Airijai autonomijos irgi atidėtas.

Judošius darbe.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Dalykų stovis Rusijoj

Neužilgo prasidės nelaisvių mainymasis.

Moskva, bal. 27 — Mainymasis nelaisvių su Vokietija neužilgo prasidės. Specialė komisija, kuri užsiims šiuo darbu, pribuvo čionai su grafu von Mirbach, nauju vokiečių ambasadoriu į Rusiją. Vokiečių rankose randasi į 3 milijonus rusų, o milijonas vokiečių laikoma Rusijoj. Pirmiausia bus išmainyta moteris, vaikai žemiau 16 m. ir vyrai virš 50 bei ligoniai. Po tam bus mainoma miilitariai karės nelaisviai.

Ketinama mainyti 40,000 ypatų kas savaitę 10 atskirų vietų. Didžiuma vokiečių nelaisvių randasi Sibire. Jų perkėlimas yra sunki problema, iš priežasties gelžkelių betvarkės ir nelaisviai bus daugiausia perkeliama per vandenius.

Reikalauja, kad atšauktų konsulius.

Maskva, bal. 28 — Bolševikai reikalauja, kad amerikonų ir francuzų konsuliai būtų atšaukti iš Vladivostoko už tai, kad neva pritarė japonų veikimui tenai.

Sąjungiečiai mano, kad tikslas šio reikalavimo yra priversti sąjungiečius pripažinti bolševikų valdžią.

Sako Kornilovas užėmė Novočerkask.

Pekín, bal. 30 — Čionai gauta žinios, kad gen. Kor-

nilovas užėmė Novočerkaską.

Amsterdam. Anot žinių čionai gautų, gen. Kornilovas nebuvo užmuštas, bet dabar maršuoja su tvirta kariūmene ant Orenburgo, Uralų rajone. Jo tikslas nėra sugražinti monarchiją Rusijoj, bet sušaukti kokį nors parlamentą

Sako vokiečiai išmisliu naują revoliuciją.

Washington, bal. 30 — Francuzų laikraščiai tvirtina buk gandai paeinanti iš Finliandijos, kad nauja revoliucija ištko Petrograde ir sostas suteiktas carukui, tik vokiečių išmisliu, arba geriau sakant, vokiečių propaganda. Vokiečiai norėtų, kad tas įvyktų ir bando priengti visuomenę prie to.

Dalykų stovis nepersimainė Rusijoj.

Stockholm, geg. 2 — Graikų ambasadorius į Petrogradą, kuris ką tik pribuvo čionai sako, kad lyg šiol nebuvo jokių permains Rusijos politiškame stovyje. Dar vis nė gyvybė, nė savastis nėra saugi Petrograde. Italų ambasadorius buvo apiplėštas aną dieną ant didelės gatvės.

Ambasadom sunku gauti pinigų iš bankų. Maisto padėjimas yra labai blogas. Nekuriuose atsitikimuose, žmonės turėjo pramisti vienu kiaušiniu ant dienos per gan ilgą laiką.

Bolševikai, anot jo, gal viešpataus tulą laiką, bet jų puolimas nėra toli.

Vokiečiai atėmė valdžią nuo ukrainiečių.

Londonas, geg. 2 — Vokiečiai įsteigė kariuską vald-

žią Kijeve, Ukrainos sostinėje, ir suareštavo keletą valdžios narių iš priežasties, kad valdžia pasirodė per daug silpna užlaikyti tvarką, anot Berlio oficialio pranešimo; tarp areštuotu randasi karės ministeris ir kiti. Vokiečiai sako, kad didelė agitacija buvo varoma tarp ukrainiečių prieš teutonius.

Vokiečiai užėmė Sevastopolį

Berlinas, 2 geg. — Anot oficialio pranešimo, vokiečių spēkos užėmė Sevastopolį, didžią rusų tvirtovę Kryme. Miestas pasidavė be kovojimo.

Vokiečiai tolyn veržiasi į Rusiją.

Berlinas, geg. 3 — Oficialiai praneša, kad Ukrainoj, vokiečiai jau įsiveržė į Donetz rajoną, kur randasi didelės anglų kasyklos.

Sako Ukrainos valstiečiai sukilo.

Amsterdamas, geg. 4 — Telegramas iš Kievo per Berliną sako, kad patįs ukrainiečiai valstiečiai, laike didelių susirinkimų bal. 29 nutarė numesti Rados valdžią ir įsteigti naują valdžią, turint artimus ryšius su vokiečiais.

Suareštuoti Rados ministeriai sakoma buvo paleisti.

Naujas Ukrainos premieras yra kadetų partijos; karės ministeris yra lenkas.

Suokalbis išskersti vokiečius.

Amsterdam, geg. 5 — Vokiečiai išteisina įsteigimą kariškos valdžios Ukrainoje tuomi, kad buk įžymus

valdininkai plenavo išskersti visus vokiečių oficerius; priegtam vokiečiai tvirtina, kad valdžios perversmė įvyko per pačių žmonių norą; tie jau neva buvo pradėję nekesti Rados, tad ją panaikino.

Anglija pripažysta Estų tarybą.

Londonas, geg. 5 — Ant prašymo Estonijos tautos tarybos delegatų, Anglijos užsienio ministeris pranešė, kad Anglija apsiima pripažinti laikinę Estonijos valdžią ir priimti jos atstovą. Galutinis stovis Estonijos bu nutartas taikos konferencijoj.

Perkels buvusį carą į naują vietą.

Maskva, geg. 6 — N. Romanovas, buvęs caras, jo moterė ir viena dukrė tapo perkelti į Ekaterinburgą, neva už tai, kad valstiečiai Tobolsko apilinkėje bandė pagelbėti nelaisviam pabėgti.

Ukraina turi diktatorių.

Amsterdam, geg. 6 — Ukrainos republiką dabar valdo vokiečių šalininkas, gen. Skoropkuskis, paeinys tulo kazokų hetmano. Rengiamasi persiusti daugybę javų Vokietijon.

500 chiniečių žuvo.

Pekín, daugiau negu 500 chiniečių pasažierių neteko gyvasčių, kuomet chiniečių garlaivis susidurė su chiniečių kanuoliniu laivu. Garlaivis nuskendo, o kanuolinis laivas buvo labai sugadintas.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Iš Visur.

Teutonai nužemina amerikonus nelaisvius.

Londonas. Tulas skaičius oficerių ir anglių bei kanadiečių kareivių pribuvo iš Holandijos, pabėgę iš Vokietijos šiomis dienomis. Kanadietis kareivis, kuris pabėgo iš Giessin, sakė, kad 15 amerikonų kareivių, kurie buvo paimti nelaisvėn praieitą spalio mėn. laike užpuolimo ant apkasos Francijoj, buvo nugabenti į Giessin ir laikyti dvi dienas lyg ir ant parodos. Anglam nelaisviam buvo uždrausta po mirties bausmę susinešti su jais.

Jis vienok trumpai kalbėjo su amerikonais ir sako, kad jie tikrai baisiai atrodė. Jie nebuvo turėję progos nusiprausti arba gauti švartų drapanų ir buvo priversti eiti ilgas mylias per sunkius kelius į miestelius ir kaimus, kur jie buvo interoficerių rodomi vokiečių žmonėms, kad parodyti buk amerikonų kariūmenė negali atsilaikyti prieš išlavintus vokiečių kareivius.

Iš priežasties žiaurus pasielgimo su jais, amerikoniai atrodė sunykę, silpni ir apkvaisinti. Jų kasdieninis maistas susidėjo iš: pusryčiams, gilių kava, dvi riekutės duonos iš rugių, pelų ir bulvių miltų; pietums, sriuba su trupučiu kietos jautienos, graukų, bet visai be bulvių; vakarienei, vėl sriuba ir du šmotuku duonos. Amerikiečiai nelaisviai nebuvo gavę maisto pakelių, kaip kiti nelaisviai.

Anglė moteris, kuri pribuvo per Holandiją, išbuvus Muenchenę nuo liepos mėn., 1914 m., sakė, buk pusė krautuvų, didelių dirbtuvių ir bravorų buvo uždaryta per daugelį mėnesių. Ukaininkai gyvendami ant kaimų, turėjo maisto, bet didžiama žmonių Bavarijos miesteliuose yra nusilpę nuo maisto stokos ir visi geidžia greitios taikos.

Kuomet keleta amerikonių nelaisvių buvo atgabenta Muenchenan penkios savaitės atgal, jie apsiustojo netoli namo, kur ji ir kitos anglės moteris gyveno, krašte mieste. Už tai, kad sargas pranešė buk jos buvo kalbėję į amerikonus anksti vakare, jos buvo suareštuotos kaip 3 val. ryte ir uždarytos kalėjime, gaudamos tik duonos ir vandenio per 24 val., kaipo bausmę.

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
 Eina ketvirtadieniais
 Leidžia
M. PALTANAVIČIA
 Worcester, Mass.
 15 Millbury Street.
 Prenumeratos kaina:
 Survnytose Valstijose Metams - \$2.00 - Pusei Metu - \$1.00
 Kitose Viešpatystės Metams - \$2.50 - Pusei Metu - \$1.25
 Apgarsimų kainos atv užlaikymo. Antraštas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
 Worcester, Mass.
 15 Millbury Street.
 4 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
 Every Thursday
 Published by
M. PALTANAVIČIA
 Worcester, Mass.
 15 Millbury Street.
 Yearly Subscription:
 In United States - \$2.00 - 6 Months - \$1.00
 To Foreign Countries - \$2.50 - 6 Months - \$1.25
 Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
 Worcester, Mass.
 15 Millbury Street
 4 Cents per Copy.

Sako Činija yra Japonijos vergė.

Shanghai (Činijoje). Laikraštis "Shanghai Gazette" sako, kad Činijos valdžia sutiko ant naujų Japonijos reikalavimų, kurie yra tokios rusies, kad šiais tapo maždaug visai atiduota Japonijai.

"Gazette" sako, kad dažinojo nuo augšto valdininko Pekine, kad japonų reikalavimai yra daug svarbesni net negu tie, kurie radosi 5-toj grupėje garsių 21 Japonijos reikalavimų, 1915 meto.

"Nežiurint to, kad viskas laikoma didžiausioj slaptybėje," sako "Gazette," "galima drasiai sakyti, kad sekancios nedaug kuo skiriasi nuo tikrų sutarties sąlygų:

"Činiečių pulkai pasiūst Sibiran bus komanduojami japonų.

"Činiečių policija bus organizuojama japonų oficerių.

"Japonija kontroliuos visus Činijos arsenalus ir dokų jardus.

"Japonija turės privilegiją atidaryti kasyklas visose dalyse Činijos.

"Specijalės privilegijos bus suteiktos Japonijai vidurinėje ir išlaikinėje Mongolijoje ir visoj Mandžiurijoje.

"Kitos sąlygos suteikia finansų kontrolę ir įsikisimą į apšvietą (mokyklas)."

Vokiečiai deda nuodingą gesą į laiškus.

Paryžius. Anot pranešimų cionai gauti, vokiečiai yra kaltinami idėjimu troškincio geso į laiškus, kuriuos nelaisviai vokiečių stovyklose siunčia namon. Moteris gyvenanti kaime La Motiere neseniai apsigro per keletą dienų po atidarymu laiško nuo francuzo nelaisvio Vokietijoje.

Tą pat dieną, sakoma, kita moteris gavo laiška su nuodingu gesu nuo jos vyro, kuris yra nelaisvis Bavarijoj. Pranešama ir apie kitus panašius atsitikimus.

Persai atmata sutartis su rusais ir anglais.

Haga, (Holandijoje). Persija pranešė Holandijai, kad ji skaito kaipo panaiķintas visas sutartis, kurias Persija buvo priversta padaryti praeitais keliais metais, ypač rusų-anglų sutartį 1907 m. kasliuk tu šalių itekmės Persijoje. Kitos sutartis gal vėliau bus pataisytos, bet

1907 m. sutartis yra ant visuo met panaiķinta.

Sutikimas įvyko tarp Holandijos ir Vokietijos.

Haga, 5 geg. — Holandijos užsienio dalykų ministeris šiandien pranešė parlamentui, kad nesutikimas tarpe Holandijos ir Vokietijos jau prašalintas.

Jis sakė, kad kadangi Vokietija sutiko nevežti daugiau smėlių ir žvirgždų per holandiečių vandenius kaip 1,600,000 tonų ant metų — kas yra rokuojama reikalanga del pataisymo ir užlaikymo Belgijos keliu — ir kadangi prizadėjo nevertoti tos medegos del karinių tikslų, tai Holandija atsakė savo reikalavimą, kad kontroliuojantis komitetas būtų įsteigtas Belgijoje del prižiurėjimo suvartojimo tos medegos.

Iš Amerikos.

Detroito tapo "sausas."

Detroit, 30 d. bal. kaip 12 valandą naktį, uždare 1,200 šio miesto salūnų. Nuo 1 gegužio Detroito tapo "sausas." Tai didžiausias "sausas" miestas Šv. Valstijoje. Pirm uždarymą salūnų ir "wholesale" krautuvių, Detroito žmonės išpirkė už \$1,500,000 visokių "trunkų," kad nusiraminti, miestui tapus "sausu."

240,000 tonų laivų balandžio mėnesyje.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, bal. 30 — Balandžio mėnesyje Suvięnytose Valstijose buvo padavota naujų laivų 240,000 tonų italpos.

Protestuoja prieš pakėlimą laikraščių persiuntimo.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, 30 d. bal. atstovai Amerikos laikraščių leidėjų dr-jos protestavo Senatą krasos komitetą prieš pakėlimą kainos antros klesos krasos siuntinių, kuris turi įvykti nuo 1 liepos, pagal karės taksu įstatymą. Jei tas įstatymas tikrai įvyktų, persiuntimas laikraščių pakiltų dvigubai ar trigubai. Tas labai daug kenktų laikraščiams ir jų kainos turėtų būti pakeltos.

Visi turės dirbti R. I. valstijoje.

Providence, R. I. Gubernatorius Beeckman išleido proklamaciją, sulgy kurios Rhode Island valstijoje, koznas sveikas vyras tarp 18 ir 50 m. turi turėti naudingą užsiimimą per bent 36 val. ant savaitės, kitaip bus atstria nubaustas. Tai jau kėlinta iš šios šalies valstijų kur toks įstatymas prieš tinginiavimą įvyko.

Laivas nuskendo: Tulas Atlanto Portas. Geg. 1—Amerikonų garlaisvis City of Athens, plaukiantis iš New Yorko į Savannah, Ga., susidurė su francuzų skraiduoliu netoli Delaware pajūrės kaip 1 val. ši rytą ir tuojaus nuskendo. Ant laivo radosi 135 ypatų, 69 iš jų žuvo. Skraiduolis išgelbėjo 66 ypatas.

Valdžia paima plieną ir geležį.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, geg. 3 — Koznas tonas plieno ir geležies šioj šalyj tapo perimti į valdžios rankas del karės tiksių; jeigu liks perviršius, kuomet karės reikalavimas užteks, tai bus išdalintas ne kariškom industrijom, po aštria valdžios priežiura.

Tas turės ypač didelę reikšmę automobilių industrijoj.

Washington, geg. 3 — Koznas tonas plieno ir geležies šioj šalyj tapo perimti į valdžios rankas del karės tiksių; jeigu liks perviršius, kuomet karės reikalavimas užteks, tai bus išdalintas ne kariškom industrijom, po aštria valdžios priežiura.

Milžiniškas vagonų ir lokomotyvų užsakymas.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, Šv. Valstijų gelžkelių administracija davė užsakymą ant 100,000 freitkarių ir 1,025 freitų ir pasažierių lokomotyvų (inžinų) įvairiom šios šalies vagonų budavojimo dirbtuvėm. Kompanijos uždirbs tik po 5 ar 6 nuošimčius ant šių užsakymų.

Gal šauks dar milijoną kareivių.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, sakoma S. Valst. karės sekretorius Baker turi plėnas pašaukti dar milijoną vyrų kariūmenėn, taip kad šios šalies armija sieks bent 3,000,000 iš viso.

17,000,000 pirkto Laisvės paskolos bōndsus.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on May 9, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Washington, geg. 5 — Pasirodo, kad į 17,000,000 ypatų pirkto Trečios Laisvės Paskolos bōndsus. Lyg šiol pranešta, jog nupirkta bōndsu už \$3,316,628,250, bet dar galutinių skaitlinių nėra; manoma, kad bus į 4 bilijonus dolerių. Tai pasekmingiausia paskola, ką kokia nors tauta kada bōndė užtraukti.

Kavos medis pašina iš Abysinijos, Afrikos. Sakoma ten ir dabar dar randasi milžiniški miškai kavos medžių, kurie niekad nebūvo kliudyti.

MUSŲ BROLIAI

"Nustok saudes." Nikolajus Rogačovas užproviojo savo baterija del sovimo i vokiečius ir atsisuiko i savo kamandiera. Bet vietoje kamandiero jo anks sutiko mēlinakį kareivį, tarpė durų ir toliau urvė jis pamatė daugiau kareivių.

Buvo jau lapkričio mėnuo ir šis atsitiko ant fronto ties Dvinsku. Musiai jau beveik visai apstoję, nes per visus Rusijos apkasus žinia jau perėjo, kad taika jau atėjo. I keletą dienų buvo laukiama, kad Vokietija, Austrija, Rusija ir šalininkai turės taikos suvažiavimą.

Nikalojus Rogačovas taipgi tą viską žinojo, bet jis nepaisė. Kiekvieną dieną jis iš savo baterijos paleido tiek šūvių kaip paprastai ir žiurėjo kur šuvis suplysdamas vertė dūmus su žemėmis.

Vokiečiai jam taipgi nesigailėjo atsakyti, jų kuikos krito aplinkuje, kartais padarydamos darbo gydytojams, o kartais ir nieko neuzgaudamos.

Nikalojus pamatęs, kad vietoje kamandierio, žiuri i jį prastas kareivis, jis patraukė pečiais, atsisuko prie savo kanuolės ir paleido šūvį i vokiečius.

"Sustok saudes, aš sakau." Šiuomi kartu mėlynakis kareivis dručiau suriko ant Rogačovo. Tas pradėjo abėjoti.

"Kas taip sakė?" paklausė Rogačovas.

"Kas sakė?" Pasigirdo daugelis balsų iš urvo.

"Jie yra mūsų broliai" vienas pradėjo kalbėti.

"Karė jau užbaigta. Tai buvo karė caro. Tie yra darbininkai ir varguoliai, jie nenori mušti mus, o mes nenorim mušti juos, sustok saudes."

Nikalojus nusijokė trumpu juoku ir vėl atsisuko prie savo armos.

"Jeigu tu nenustosi saudes jų, aš nušausiu tavę patį — sakau tau, nešaudyk i mūsų brolius," kalbėjo toliau kareivis.

Nikalojus nustojo, ir nuo to laiko baterija aptilo. Dar tebuvo lapkritis; sustojimas įvyko delei taikos vokiečių su rusais, suvažiavimas Brest-Litovske prasidėjo.

MUSŲ BROLIAI

jiems, kad taika jau atėjo, kad ilgiau jie neužmušinės vienas kito ir galės keičiauti i namus prie darbo. Rusai mokino vokiečius, sakydami: "Jūs grįžkite namon, padarykite revoliuciją kaip mes padarėme ir matysite, kad galas visom karėm atėis."

Sausio mėnesyje Petrograde Smolne institute prieangiai ir salės rodos kųjų buvo kareiviais ir šiaip žmonėmis priegrusta. Drapanos nunesiotos, barzdos neskustos, visi prastuoliai kareiviai, retas galintis savo vardą pasirašyti. Tai buvo burys žmonių, turinti gerą iškalbą ir kukišką ištikėjimą. Čion jų buvo simtai su akimis pilnomis užburto sapno ir užsitikėjimo.

Jie be išėmimo kalbėjo apie taiką ir apie gimstancią neapsakomą gerovę pasaulėj — ir žmonių brolija.

"Ką-gi darysite jeigu vokiečiai nepristos ant jūsų reikalavimų? Aš paklausiu vieno iš jų.

"Jie turi priimti," jis atsakė man su persitikrinimu. "Musų broliai vokiečiai apkasuose atsisakys eiti priešais mus."

"Bet jeigu jie vienok eitų?" Aš daduriau, "gal jie panorės Petrogrado, ką jus darysite tada?"

Pakratė jis galva ir pažiurėjo, rodos sakydamas, o kaip šis žmogus silpnas savo mastyme.

"Jie yra mūsų broliai, jie neklausys savo ofieierių, jie pakels revoliuciją kaip, kad mes pakėlėme," jisai atsakė.

To paties klausimo aš klausiau daugelio ir nuo kiekvieno gavome tokį pat atsakymą.

Vasario mėnesyje vieną popietį šiurpulis perėjo per vieną sniegu apdengtą kaimelį netoli Dvinsko pozicijų.

Zodis pasklydo, kad vokiečiai artinasi, baisesis sujudimas žmonių, vienį šoko mūtinga laikyti, kiti susigriebe savo ką turėdami nesinosis tolyn.

"Čia tur būti kokia klaidą," kalbėjo vienas senas žilaplaukis. "Mes karė jau esam užbaigę. Jie yra mūsų broliai, mes turime eiti juos patikti, pasakyti." Tuojaus išrinko komitetą kaip paprastai daroma revoliucioniškoj Rusijoje. Komitetas paėmė balta vėliuoką ir greitai nusiskubino link vokiečių.

Bet paskalas buvo beveik teisingas. Netoli už kaimo jie patiko vokiečių žvalgus. Iškelė savo balta vėliuoką augštai ir vienas iš rusų kareivių pradėjo kalbėti, sakydamas, kad tai yra klaidą eiti pirmyn, kad Rusija jau nustojo kariauti, karė jau pabaigta.

Bet jō žodžiai buvo neužbaigti. Komitetas jau nesugrįžo atgal i savo kaimą, žmonės jų lauke, moteris išsigaubė i skepetas su vaikuais, besisglauzdžiančiais prieš juos sulaukę ne savo komiteta, bet vokiečius.

Sulietuvino Index. (Pagal Besse Beaty iš Outlook).

Iš Lietuvos.

Rekvizicijos ligi šiol nesuvalkytos ir nevisur viendodos. Grudu ukinkams lieka gana duonai ir sėklai, bet konfiguoja gūrnas ir uždaro malūnus, kad žmonės maitis po priežiura. Kur yra papratę namie grūdus maltis, labai įniršę. Iš ukinkų reiķiaują po 1,000 centnerių grūdų. Iš gerų žemių tai dykas galas, iš smiltynų sunku išsiversti ir gyya bėdā. Pieno reikalaujama po vieną litrā nuo karvės kasdien ir kiaušinių po vieną kas savaitė. Menkosė mūsų ganyklose dažnai karvė nē litro ne duoda, o vīstos ne visados dedasi. Kai nėra kiaušinių, pieno, reikia pirktis ir duoti ir sau nieko nebelieka. Daug grūdų žmonės nuslepia ir daug taip sugadina. Už reviziuotus daiktus temoka 1/2 vienā trečdalį ir net vienā ketvirtadalį tikrosios kainos. Karvei temoka po 70—80 rub., 200—300 rub. vietojė. Taigi brangesnių kainų nėra. Arkliams mokama po kelis šimtų, po visą tukstantį ir po pusantro. Pagaivinių imama po 5—10 markiū, nevienodai. Kai kur tuo skundžiasi, kaikur — ne. Labai vargina gyventojus uždraudimas koresponduoti lietuviškai, nes vokiškai niekas nemoka. Badas negresia. Sėklai kiekvienam žmogui palkta po 6 pudus. Tik šį pavasarį buvo kaikur didelio nepritekliaus. Beturčiai buriais eidavo i turtingesnius, siulydami ir duodami po 50 rublių vienam pudui. Ligu kaimuose nėra.

Didžiausia sodžių rykšte yra rusai pabėgėliai. Jų visoje Lietuvoje priskaitoma i 20,000. Jiems išgautyti reiktų nemaža kariūmenės. Nenorėdami silpninti fronto, vokiečiai jų ir negaudo, prie miškų nē iš tolo neina, kad ko nenusautų. Sodžinose visų gyvybė ir turtas tu rusų pabėgėlių rankos yra. Ginklais ir valgio jie reikalauja. Neduosi — žusi; quosi — ir užpuolikas, paskui ikliuves, išduos, iš ko bus gaves, vėl gausi nuo vokiečių kamšelpi partizanų. Nebėra kaip beįsisukti. Ypač musa senjūnus, valsciū "ponus" kam jie revizuoja, neteisypes dirba, vokiečiams lengias i tiki. Daug buvo užpuolimų Alytaus ir Kaišiadarių apskrityse. Kal kur mėginama gaudyti. Jez-ne sugauta 14. Pagautus sušaudo; bet kas slapūkų kareivių patys pasidūoda, tuos tik i savo lagerius nusigabena.

Apkasai nuo Alytaus i Rygā tebedirbama. Darbininkams už sunkius žemės kamoso darbus po 30 fen. temokama. Kitose vietose vokiečiai elgiasi gražiai, ir žmonės nieko pikta ant jų neprasimano. Daug negera daro, bet moterų neliečia, skundu del to negirdėti. Dažnai pačios merginos kimba prie jų, tai nepaniekina. Kur buta geru aficerių, tenai nē revizicijų nedaryta; kur buta negeru, ten nē už reviziuotuosius daiktus neismokėta.

Keturias Lietuvos gubernijas (be Bielaszto apskrities) padalijo i 30 apskričių su "Kreishauptmanais." "Kreizai" (apskritys) ne vienodai padalyti i "amtus" (vaiseius) su "Amtsvorsteriais." (Iš "Liet. Balso.")

MARGUMINAI.

5,000 bičių sveria vienā svara.

Nuo prasidėjimo karės, Šv. Valstijos nupirko 6 milijonus kepurų del savo kareivių. Šios kepurės padaryta iš kralikų kailiu. Del 6 milijonų kepurų, reikėjo 36,000,000 kralikų kailiu.

Francijos kariūmenėje randasi 60,000 kunigų; iš šio skaičiaus 20,000 tarnauja prie Raudonojo Kryžiaus, o 40,000 kaipo kareiviai.

Šv. Valstijose suvartojama kas met du syk tiek medžių kiek nauju priauga.

Tulas ukinkas, Robert Cook, gyvenantis netoli Montpelier, Vt., turėjo labai nepaprastą versį; to versio galva, kunas ir uodega buvo mėškos, o nosis, kojos ir ragučiai buvo versio. Šis versis gyveno 9 dienas. Dvi mėškos praeita vasarā turėjo olą netoli nuo Cook ukės ant kalno, ir labai išgandinō karves.

Bezdzionės, kaip yra gerai žinoma, labai noriai pamėgdžioja žmogaus veikimą. Bezdzionių medžiotojai tą gerai žino ir naudoja i tuom jas pagauti. Medžiotojai vaikščioja per tulą laikā netoli vietų kur bezdzionės randasi, dėvedami trumpus batus. Tada jie nusima batus, iššmeruoja juos klijais ir nueina. Bezdzionės nulipa nuo medžių ir tuoj užsidėda batus, jų kojos prilimpa ir jos buna lengvai pagautos.

Idant tobulinti tarptautiškā demokratija, 35 kolegijos Šv. Valstijose pasiuly dykai mokinti 100 francuziū merginū, o lygus skaičius amerikiēiū merginū bus mokinama Francijoje.

Apie angliškā myliā nuo miesto Santa Monica, Californijoje, randasi mažas kaimelis kur vien japonai gyvena. Šiame kaimė viskas yra lygiai taip kaip Japonijoje — namai, gyventojų drapanos, maistas ir tt.

Korporalas Irwin White, 13 m. amžiaus, iš Moulton, Alabama, sakoma yra jauniausias liuosnorius Šv. Valstijū kariūmenėje. Nors jis yra tik 13 m., jis yra 5 pėdū, 10 col. augšcio, sveria 175 svarus ir atrodo bent 23 m. amžiaus.

Vakaru Kanadoj yra nedateklus mokytoju.

Vokiečių darbo unijos turi 400,000 nariū.

Iš Lietuvos.

Rekvizicijos ligi šiol nesuvalkytos ir nevisur viendodos. Grudu ukinkams lieka gana duonai ir sėklai, bet konfiguoja gūrnas ir uždaro malūnus, kad žmonės maitis po priežiura. Kur yra papratę namie grūdus maltis, labai įniršę. Iš ukinkų reiķiaują po 1,000 centnerių grūdų. Iš gerų žemių tai dykas galas, iš smiltynų sunku išsiversti ir gyya bėdā. Pieno reikalaujama po vieną litrā nuo karvės kasdien ir kiaušinių po vieną kas savaitė. Menkosė mūsų ganyklose dažnai karvė nē litro ne duoda, o vīstos ne visados dedasi. Kai nėra kiaušinių, pieno, reikia pirktis ir duoti ir sau nieko nebelieka. Daug grūdų žmonės nuslepia ir daug taip sugadina. Už reviziuotus daiktus temoka 1/2 vienā trečdalį ir net vienā ketvirtadalį tikrosios kainos. Karvei temoka po 70—80 rub., 200—300 rub. vietojė. Taigi brangesnių kainų nėra. Arkliams mokama po kelis šimtų, po visą tukstantį ir po pusantro. Pagaivinių imama po 5—10 markiū, nevienodai. Kai kur tuo skundžiasi, kaikur — ne. Labai vargina gyventojus uždraudimas koresponduoti lietuviškai, nes vokiškai niekas nemoka. Badas negresia. Sėklai kiekvienam žmogui palkta po 6 pudus. Tik šį pavasarį buvo kaikur didelio nepritekliaus. Beturčiai buriais eidavo i turtingesnius, siulydami ir duodami po 50 rublių vienam pudui. Ligu kaimuose nėra.

Didžiausia sodžių rykšte yra rusai pabėgėliai. Jų visoje Lietuvoje priskaitoma i 20,000. Jiems išgautyti reiktų nemaža kariūmenės. Nenorėdami silpninti fronto, vokiečiai jų ir negaudo, prie miškų nē iš tolo neina, kad ko nenusautų. Sodžinose visų gyvybė ir turtas tu rusų pabėgėlių rankos yra. Ginklais ir valgio jie reikalauja. Neduosi — žusi; quosi — ir užpuolikas, paskui ikliuves, išduos, iš ko bus gaves, vėl gausi nuo vokiečių kamšelpi partizanų. Nebėra kaip beįsisukti. Ypač musa senjūnus, valsciū "ponus" kam jie revizuoja, neteisypes dirba, vokiečiams lengias i tiki. Daug buvo užpuolimų Alytaus ir Kaišiadarių apskrityse. Kal kur mėginama gaudyti. Jez-ne sugauta 14. Pagautus sušaudo; bet kas slapūkų kareivių patys pasidūoda, tuos tik i savo lagerius nusigabena.

Apkasai nuo Alytaus i Rygā tebedirbama. Darbininkams už sunkius žemės kamoso darbus po 30 fen. temokama. Kitose vietose vokiečiai elgiasi gražiai, ir žmonės nieko pikta ant jų neprasimano. Daug negera daro, bet moterų neliečia, skundu del to negirdėti. Dažnai pačios merginos kimba prie jų, tai nepaniekina. Kur buta geru aficerių, tenai nē revizicijų nedaryta; kur buta negeru, ten nē už reviziuotuosius daiktus neismokėta.

Keturias Lietuvos gubernijas (be Bielaszto apskrities) padalijo i 30 apskričių su "Kreishauptmanais." "Kreizai" (apskritys) ne vienodai padalyti i "amtus" (vaiseius) su "Amtsvorsteriais." (Iš "Liet. Balso.")

MARGUMINAI.

5,000 bičių sveria vienā svara.

Nuo prasidėjimo karės, Šv. Valstijos nupirko 6 milijonus kepurų del savo kareivių. Šios kepurės padaryta iš kralikų kailiu. Del 6 milijonų kepurų, reikėjo 36,000,000 kralikų kailiu.

Francijos kariūmenėje randasi 60,000 kunigų; iš šio skaičiaus 20,000 tarnauja prie Raudonojo Kryžiaus, o 40,000 kaipo kareiviai.

Šv. Valstijose suvartojama kas met du syk tiek medžių kiek nauju priauga.

Tulas ukinkas, Robert Cook, gyvenantis netoli Montpelier, Vt., turėjo labai nepaprastą versį; to versio galva, kunas ir uodega buvo mėškos, o nosis, kojos ir ragučiai buvo versio. Šis versis gyveno 9 dienas. Dvi mėškos praeita vasarā turėjo olą netoli nuo Cook ukės ant kalno, ir labai išgandinō karves.

Bezdzionės, kaip yra gerai žinoma, labai noriai pamėgdžioja žmogaus veikimą. Bezdzionių medžiotojai tą gerai žino ir naudoja i tuom jas pagauti. Medžiotojai vaikščioja per tulą laikā netoli vietų kur bezdzionės randasi, dėvedami trumpus batus. Tada jie nusima batus, iššmeruoja juos klijais ir nueina. Bezdzionės nulipa nuo medžių ir tuoj užsidėda batus, jų kojos prilimpa ir jos buna lengvai pagautos.

Idant tobulinti tarptautiškā demokratija, 35 kolegijos Šv. Valstijose pasiuly dykai mokinti 100 francuziū merginū, o lygus skaičius amerikiēiū merginū bus mokinama Francijoje.

Apie angliškā myliā nuo miesto Santa Monica, Californijoje, randasi mažas kaimelis kur vien japonai gyvena. Šiame kaimė viskas yra lygiai taip kaip Japonijoje — namai, gyventojų drapanos, maistas ir tt.

Korporalas Irwin White, 13 m. amžiaus, iš Moulton, Alabama, sakoma yra jauniausias liuosnorius Šv. Valstijū kariūmenėje. Nors jis yra tik 13 m., jis yra 5 pėdū, 10 col. augšcio, sveria 175 svarus ir atrodo bent 23 m. amžiaus.

Vakaru Kanadoj yra nedateklus mokytoju.

Vokiečių darbo unijos turi 400,000 nariū.

Apžvalga.

Mes jau seniai buvome rašę, kad Lietuvos laisvė gali būti įgyta vien per sąjungiečių laimėjimą, ir kad vokiečių pažadėjimai daromai kad atskirti lietuvius nuo sąjungiečių ir po to Lietuvą pavergti. Nurodinėjome, jogei dviveidiška politika tų mūsų "patrijotų" daro Lietuvai vien pragaištį. Tam buvo daug prirodymų, tą patvirtina ir Hertlingo kalba, kurią padubda "Tėvynė."

Tarybos deputacijai Berlinė štai ką jis pasakęs:

"Kadangi Lietuvių Tautos Taryba, kaip pripažintoji L. Tautos atstovė, 11 d. gruodžio, 1917 m., apskelbė Lietuvą nepriegulminga šalimi, suvienyta su Vokietija amžinai ir artimais ryšiais pirklybos, kilnojimos, pinigų ir kitokiais atžvilgiais, išreikalavo iš Vokietijos pagalbes ir protekcijos valstybei atstatyti, tad mes pripažįstame Lietuvą kaip nepriegulmingą valstybę. Vokietijos imperija yra prisirengusi duoti Lietuvai reikalaujamą pagelbą ir, sutartinai su Lietuvos žmonėmis, padaryti reikalingus žingsnius. Suvažiavimai sudarymui federacijai su Vokietijos imperija bus rengiami. Imperijos valdžia išanksto spėja, kad tokie suvažiavimai bus Vokietijos ir Lietuvos naudai, ir Lietuvą paims ant savęs dalį karės naštos Vokietijos, kuri remia Lietuvos išsiluosavimą. Formalis dokumentas apie pripažinimą Lietuvos nepriegulminga šalimi bus pasiųstas Tautos Tarybai."

Teisingai "Tėvynė" pasitebi: "Amerikos Lietuviai, juk tai yra didesnis mums pažėminimas, negu by koks vergijos jungas, per prievartą užmautas mūsų tėvynei ant sprando. Tai yra amžinas pardavimas mūsų motinos Lietuvos i vokiečių vergijai. Prieš tokį užsimojimą ant mūsų idealo, ant mūsų laisvos Lietuvos, mes turime protestuoti prieš visą pasaulį, turime protestuoti iš gilumos mūsų širdžių! Mes dar nežinome, kokio botago varoma mūsų Lietuvių Tautos Taryba Vilniuje siuntė savo deputaciją i Berliną; mums tas dar nepaaiškėjo."

"Bet von Hertlingo užreiškimas aiškiai parodo, jog Tautos Taryba parduoda Lietuvą, o su tuo mes negalime sutikti! Tas eina prieš tai prieš mūsų įsitikinimus, prieš mūsų troškimus ir prieš mūsų darbus. Dar kartą turime paskelbti ir turime nuolatos skelbti visam pasauliui, kad mes reikalaujame: 1) Laisvos ir nepriegulmingos Lietuvos, be jokių ryšių su pragarine Vokietijos militaristų valdžia; ir mūsų laisvė turi būti paremta ant laisvo mūsų tautos apsisprendimo, be jūkerių įtekmės ir prievartos; 2) Formalis mūsų tėvynės nepriegulmybės užreikšimas ir užtikrinimas mes norime ir galime priimti tikrai nuo Taikos Konferencijos, o ne

nuo Vokietijos, kuriai mes netikime, kaip kad netiki visas civilizutas pasaulis.

Tokios "nepriegulmybės" ir tokios "laisvės," kokią mums siulo von Hertlingas ir kokią, matomai, priima Tautos Taryba, mes nenorime. Verčiau buti priverstinoje vergijoje, bet turėti gryną sąžinę ir teisę kovoti prieš prispaudėjus, negu palenkti sprandą po jungu toš vaistybės, kuri savo baisiais darbais užsitraukė ant savęs viso pasaulio panieką. Griežtai protestuodami prieš tokią laisvę, mes turime paskelbti, kad "laisvė," kokią priima dabar Taryba iš kruvinių Vokietijos rankų, yra mums pažėminimas, yra ir bus vienu iš tamsiausiųjų Lietuvos istorijos lapų!"

Chicago's tautininkai žada išleisti dienraštį, jei pasiseks jiems surinkti pakaktiną sumą pinigų iki rugpjūčio pirmos dienos.

Mūsų tautininkai matomai pradeda suprasti, jogei jei jie nori laisvę, svarbesnę rolę mūsų politiniame gyvenime ir neapsileisti klerikalams ir socialistams, jie privalo turėti savo dienraštį.

Bet ar negeriau būtų dienraštį steigti kitoje vietoje, nes Chicagoje, jau esama dviejų dienraščių?

"Ateitis" tapus ALT. Sandaros organu, pakeitė savo vardą — "Sandara."

"Sandara" energingai kviečia tautininkus prie darbo ir organizacijos ir žada įnešti naują dvasią i lygšiol nesuistvarkiusią srovę.

Balys Sruoga.

LAUKINĖ.

Ar atmsini bernužėli,
Tykų mielą vakarėlį?
Kurs grėblėlių tau išpausta?
Kurs dainavo, kaip dalgelė
Ir lydėjo visą kelią
Ir žiedais tau kelią siaustė—
Ar atmsini tą bernelį?

Pievos kvapas—sultys,
vynas...

Piemenučiai po pievele
Kelias iškilmė vakarę...

—Tu buk jauna!
—Tu buk jaunas!
—Aš kur pjauna
Tik lėlijas
Ežerėlyj—
Toks plovėjas...

—Aš kur plauna
Aukso gijas
Ežerėlyj—
Tai audėja....

—Aš—kur rauna
Lelijėlių
Gilia šaknij
Ežerėlyj—
Tai audėja...

—Aš—kur krauna
Gija gijon, žiedą žiedan
ir šešėlin—
Tai audėja...

Ir svaigus sultingas vynas...
Ir linksmybė po pievele,
Kaip kaitra sapnų vasariu...

Ar atmsini, ar atmsini?...
Skrenda—tyli sutemėlė,
Verkia—tyla tylumėlė...
Nepajęsi, neužginsi
Žiedui dušti ir žvangėti,
Žiedui nukirstam žydėti
Nors ir mirksni, neužginsi...

(Iš "Santaros.")

Sensti ir Prota Augi.

Tai buvo gilioj senovėj.

Ant pat ežero kranto riksojo didis miškas, amžiais augęs. Jame buvo įvairiausių medžių, gėlių, paukščių. Žmonės patiko graži ir turtinga vieta ir laikui bėgant tarpe ežero ir miško išaugo didis kaimas. Vasaras laiką čia suvažiuodavo žmonij iš visų kraštų. Važiavo jie ne tik gėrėtis apylinkėmis, ežeru ir mišku, bet ir aukštesnio tikslo žadinami.

Prie pat pačio miško pakrauisėj, kur tykiai čiuroleno šaltinėlis, skirdamas pusiau puikiai lančą, apaugusią įvairiais žolypais, stovėjo nedidelė bakužė. Pažvelgus i ją, regėjosi tai butelis darbo žmogelio, niekam nežinomo. Vienok ne. Joje gyveno garšus filosofas. Ji žinojo visa apylinkė ir kiekvienas, paklaustas rodė šią bakužėlę, sakydamas: "Štai, tenai, toj pakrauisėj galiuno miško gyvena mūsų filosofas-mokytojas, prieš kurį mes lenkiames visi: jo dėka, mes gyvename laimingai ir naudojames pagarba ir meile visų..." "Štai jus matote tą žaluojančią lauką pačiam krašte miško ir keletą medžių kruvoje? Ten jis moko ir kalbasi su savo mokiniais."

Ir pradėdavo pasakoti apie filosofo gyvenimą, jo mokslą, apie suvažiuojančius jo klausytojus. Vieną gražią, tykią pavakarę, kai saulutė leidosi vakarop ir rengėsi tarti paskutinį sudie, filosofas sėdėjo ant krašto ežero su savo mokiniais ir mokė.

Tykiai šlamėjo šimtmečio ažuolo lapai ant galvų mokinių; ilgo ežero vilnys karts nuo karto ritosi smėlėtu krantu, šlapino lyginą jį ir šnioksdamas ritosi atgal.

Sen ir ten tamsiam mėlyname akiploty nardė, supami vilnių, luoteliai žvejų; tyriam, vėsiam, druskuotame ore lakiojo vandėnų paukščiai.

Sugaudė kaž kur varpas ir filosofas atsistojo, pabaigęs kalbą. Tuomet prie jo prisitartino vienas iš klausytojų, sakydamas: "Mokytojau, atėjo vienas keleivis ir nori matyti tave."

— "Pakviesk jį čion," — tarė filosofas. — "Štai jis pats i mūsų eina."

Nepažystamas prisitartino ir pažinęs filosofą, nusilenkė prieš jį.

"Tu mokyties nori," paklausė filosofas.

"Taip," atsakė naujokas: "Aš tyrinėjau daugelį mokslo šakų, gerai pažystu dailę ir dabar atėjau prie tavęs filosofijos pasimokinti."

"Pagalvok," klausė mokytojas: "gal tu ne filosofijos nori mokytis, bet ko kita, ką vadini filosofija?"

"Ne, tiktai filosofijos: aš noriu išmokyti gyveniti."

"Ar tu filosofijos pirmiau mokeisi," klausė mokytojas.

"Pats per save... ir regis, jau daug žinau, pasiilko dar išmokyti, dėl ko žmonės daro blogą, kada galėtų gerą daryti ir tuo gal pabaikčiau filosofiją."

Mokytojas galiaj nusisypsojo. "Pažūrėsim, ar tu gali pradėti mokyties," tarė mokytojas ir tęsė lygij tykių balsu:

"Kartą ejo jaunikaitis keliu ir sutiko senelį, kuris stengėsi pakelti nuo žemės maišą miltų. Maišas buvo gana sunkus ir kiek vieną kart, kai senelis stengėsi jį užsimesti ant pečių, maišas slydo iš rankų ir puolė žemėn."

Jaunikaitis pakylėjo maišą, bet sužinojęs, kad reikia varstas nešti tarė: "Tu, senelį, jau nedrutas ir sunku bus tau parsinešti, aš jaunėnis ir parnešiu už tave." Didžiai nuvargojus jaunuolis, kol nešė maišą vieton, prie upės, padėjo seneliui i kelti maišą i luotą ir kada senelis, ėmėsi irkių, dingio įlankeje upės, jaunikaitis nuėjo savo keliu, džiaukdamais, kad galėjo gerą padaryti artimui.

Kiek laiko prabėgus, jaunėnis pamatė senelį, vaikščiojantį pa-

lei vietą, kur gulėjo pirmiau maišas miltų, ir kaž ko įieskančij; paskui senelis nusukėjo prie medžio, kur buvo luotas priištėtas, apžiūrėjo upę ir, puolęs žemėn, pradėjo muštis krutinėn ir galiliai verkti.

"Kaip gi aš neverksiu, vyriausias sunis miršta badu ligoje, pati taip pat badauja; už paskutinį skatką nusipirkau kaimė duonos, parsivežiau upę, vos ne vos iškėliau maišą ant kranto ir negalėdamas nešti, čiaj pasidairyti, ar nepamatysiu žmogų, kuris galėtų panešėti. Tuo tarpu kas pavogė ir maišą ir luotą, šeimyna mano turės mirti badu," atsakė senelis.

"Kaip regis, gera ar bloga padarė jaunikaitis artimui," klausė mokytojas naują mokinį.

"Vienam gera, kitam bloga," atsakė keleivis.

"Kaip gi pavadinti toks darbas, geru ar blogu," paklausė mokytojas. Keleivis tylėjo. Ilgai laukė mokytojas atsakymo ir nesulaukęs tarė: "Eik ir pagalvok, ar galima žmonių darbai dalinti i gerus ir blogus? Tu dar jaunas mokyties filosofijos: tavo širdis kieta, o protas dar nesubrendęs."

Karčiai nusijuokė keleivis ir tarė: "Štai tarpe tavo mokinių daug jaunesnių yra, o maño plikė jau baltuoja ir šakai, kad aš perdaug jaunais!"

"Kodel mano žodžiai apdengė liudėsiu tavo veidą," tarė mokytojas: "Aš pasakiau, kad tu perdaug jaunais, o ne perdaug senas. Tavo viskas dar ateity. Tu nežūrėk, kad iš išvaizdos maño mokiniai jaunesni; jie anksčiau atėjo prie manęs mokyties, anksčiau išlaikė jiems užduotą kvotimą. Nelauk ir tu, eik ir užsiimk savo širdimi ir protu ir, trejiems metams prasiūkus, at-eik prie manęs."

"Ką aš privalau daryti per tuos trejus metus," paklausė keleivis.

"Apsigyvenk žmonėse, gyvenk jų gyvenimu, gėrėkis jų džiaugsmams, vargais ir nelaimėmis, pamastyk apie visą tai ir suminkštės tavo širdis, o protas išsilavins. Eik netrukėdęs laiko ir sugrįžk po trijų metų."

Mokinys nuėjo.

Prabėgo treji mėtai vieni už kitus greičiau. Garbingas filosofas tebe mokė.

Keleivis vėl stojo prieš filosofą ir tarė: "Visa tai išpildžiau, ką įsakai; nė viena valanda niekais nenėjau. Dar jau visko žinau, visko pažystu ir galėsiu buti tavo mokiniu."

"Jei taip, tai klausyk" tarė mokytojas: "Vienas šeiminkas išsikūrė sodną: sukasė lyseš, padarė plačius takus, prisodino įvairiausių gėlių, jaunų medelių. Gėlės, kurios mėksta šlapią žemę, pasodino pakrauisėse, pakalnėse, prie tekantių šaltinių; kurios mėksta sausumą — augštumose. Jauni medeliai dengė gėles nuo didelių vėjų, lytaus. Pačiame viršuj sodną padarė ku-durą, iš kurio vanduo aukštyn virvė mušė ir krito dulkiemis, gaivindamas visataj, kas aplink augo. Kai viskas buvo sudaryta, šeiminkas atidarė vartus ir leido vaikščioti visus. Visi gėrėjosi nepaprasta grožybe sodno ir gyrė išmintį šeiminko."

Laikui bėgant atėjo kitas šeiminkas, ėmė mente, gėles, kurių mėgo šlapumą, pernešė sausumon, kitas šlapumon; takus vienus susiaurino, kitus perkasė ir pravėdė, kur jam tiko. Aukurą suvis išardė ir vanduo tekėjo upeliu žemumon.

Vieni svečiai rado, kad nereikėjo keisti puikų sodną, išaugintą išmintingo šeiminko; kiti sakė, kad reikėjo gėles ir medelius persodinti, vandeniui duoti laisvai tekėti, ir jei žmogus ėmėsi mentės, tai jis dar išmintingėnis ir žino, ką daras."

"Kaip tau regis, reikėjo per-sodinti žolynai išmintingo šeim-

ninko, ar ne?"

"Jei kitas šeiminkas buvo išmintingėnis už ana, tai reikėjo," atsakė keleivis.

"Q jei tu nežinai apie išmintį kito šeiminko?"

Keleivis tylėjo nuleidęs akis. "Eik namo ir pagalvok, ar galima dalinti žmonių darbai i reikalingus ir nereikalingus. Pagyvenk žmonėse dar dvejus metus, nes tu daug ko nepastebėjai žmonių gyvenime."

"Einu, mokytojau, bet pasakyk man, ką privalau daryti per šiuos dvejus metus," klausė keleivis.

"Apsigyvenk žmonėse, prisidūrėk i jų darbus ir klausinėk jų, kodel jie viena kart taip daro, o kita kart kitaip ir apvertink jų atsakymus, sulygines su gyvenimu," atsakė filosofas.

Prabėgus dar dvejiesiems metams, keleivis vėl stojo prieš filosofą.

"Per šiuos dvejus metus lavinau savo protą ir stiprinau dvasią savo gerais darbais. Pažūrėk, kiek mano tikslas atsiektas," tarė keleivis.

"Klausyk manęs atsidėdamas," tarė filosofas: "Jei žmogų atlankė nelaimė ir jei tu jį iš nelaimės galėtai išgelbėti, kaip tu pasiiektai?"

"Aš paskubėčiau jį gelbėti."

"Bet jeigu žinotai, kad ta nelaimė ateity suteiks jam laimės ar ir tuomet paskubėtai gelbėti?"

"Ne," atsakė nusimines keleivis: "Tuomet aš palaukčiau... su pagelba..."

"Jeigu tu nežinai, atneš nelaimė jam naudą ateity ar ne, tuomet ir gi skubėtai gelbėti?"

Keleivys tylėjo.

"Matai," sakė filosofas: "tu dar mažai mąstai apie gyvenimą ir apie tai, galima ar negalima dalinti žmonių darbai i gerus ir blogus ir vieną kart skubėti, o kita ne... Eik dar pagalvok vienus metus, bet dabar mastyk ne apie žmonių gyvenimą, jų darbus ir mintis, bet apie tai, ar patys teisingai svarstai ir darai, ką tu žinai ir ko nežinai. Tuomet ateisi."

Prabėgo metai. Vieną gražų vasaros rytą keleivis vėl stojo prieš filosofą.

"Šiuos metus gyvenau taip, kaip įsakai: rimtai apsvaarsčiau savo mintį ir darbus ir stoju drąsiai prieš tave," kalbėjo keleivis.

"Gerai," tarė mokytojas: "pasakyk, kas žmonėms gera, o kas bloga?"

Keleivis, valandėlę galvojęs, atsakė: "Nežinau."

"Tai gal atsakysi, kas žmonėms reikalinga, o kas nereikalinga," klausė toliau mokytojas.

"Ir šio nežinau," buvo atsakymas.

"Bet gal žinai, kuriuose darbuose reikia skubėti, o kuriuose ne?"

"Ne, nežinau," vėl atsakė keleivis.

Lengvas šypsesys apdengė veidą mokytojas.

"Šėserius metus prieš," tarė filosofas: "tu visą tai žinojai ir staciai atsakinėjai, o dabar šakai, kad nežinai. Ką gi tau davė metai praktikos ir galvojimo, jei tu užmiršai ir tai, ką žinojai?"

"Ne," atsakė keleivis: " aš nieko neužmiršau; visa tai, ką aš igijau per šėserius metus pasilikio manyje, bet aš supratau, kad visa mano žinija man padėti atsakyti i tavo klausimus nešėneš ir aš privalau iš tavęs mokyties."

"Imkite i savo tarpą, draugai, naują mokinį ir savo žinojimų gelbėkite jį," tarė filosofas rimtu ir sklaistiū balsu. Linksmai prisakyk filosofo mokiniai ir davė vietą naujam draugui. Ir vėl skambėjo gyva ir aiški kalba filosofo. Kiekvienas mokytojo žodis sklaistė tamsumon ukus nuo veido mokinio ir jiems aiškėjo tai, kas pirmiau buvo jam nesuprantama, netikslu. Pasaulis visoj savo grožį stėjo prieš, nyko abejonės ir priešingumai, slėgiantį jį sielą ir protą — garmonija, jis jautė ten, kur pir-

miau matė betikslj chaosą. Didės pasaulio tieses aiškėjo viena po kitos, uždavinys gyvenimo staiga paaiškėjo jo prote, apšviestame tiesos švieso; jis suprato, apie ką šnapėda šimtamečių ažuolų lapai viršum galvos, ką taip aiškiai reikią vandėnų paukščiai, ką tvirtina nenulstantios ežero vilnys...

Jurgis Dagilis.
(Iš "Santaros.")

Parankus Daiktas MAŠININE YLA

Ji slava tarp kaip ir mašina. Kaina tik 75c. Užrašyk ant mero "Amerikos Lietuvių" savo draugui, gausi šitą ylą dovaną.

"AM. LIETUVIS,"
15 Millbury St.,
Worcester, Mass.

NAUJAS ADVOKATAS
BENJAMIN MENDELSON
Advokatas
Veda visokias provas teismuose. Kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai, hrovatiškai, rusiškai ir vokiškai. Imna provas šios šalies ir krajavas.
931-932 Slater Building
390 Main St., Worcester, Mass.

Košanas chinečių laivas rušies vadinamas "junk," turi akį nupieštą ant prysakinio galo, kad galėtų "matyti" kur eina.

Lietuviška Barbernė

Mūsų barzdaskutykloje ker pame plaukus pagal visokios mados. Prie galvos mazgojimo "Shampoo" vartojame geriausių aliejų, kuris daug pagelbsti del prašalimo pleistkani ir sulauko plaukų slinkimą, puikliausiai veidus išmasažiuojame; geras masażas nuydo plėtrius nuo veido ir pučkūs. Parduodam britvas trijų kainų: \$3.00, \$4.00, \$6.00 ir kiekviena gvarantuota, jei neskus gerai atmaizysime ant kitos arba pinigus sugrąžisime.

Todel gerbiami lietuviai, kuriems ko reikia kviečiam užėiti pas mus, mūsų barbernė pripažįsta UNJJA. Taigi kiekvienas darbo žmogus drąsiai gali užėiti.

Atidarome ir uždarome iš ryto 7:30 v. ir 7:30 val. vakarė; subatomis ir amerikoniškoms šventomis iki 9:30 val. vakarė.

Britvas parduodame ir i kitus miestus per laiškus. Adresas:

M. Zizas, 138 Millbury St., Worcester, Mass.

Lietuviška valgykla ir keptuvė įvairių gardumynų

Su šiuo pranešam visiem lietuviam kad prie mūsų valgyklos šiomis dienomis mes atidareme ir keptuvė įvairių piragačių, keksų ir pajų. Kviečiame pas mus užėiti valgyti nes čia visada rasite sveizią viską padaryta. Taipgi namus galėsite imti mūsų keptuves, gardumynus... Kas pas mus pirka gaus po 1 sv. cukraus.

Nepamirškite adreso
ROYAL LUNCH
12 Grafton St. Tel. Park 8266 Worcester

The Just Wright SHOE

GERIAUSIA Ceverykų Krautuvė

Jeigu nori nerų drutų ir smagių Ceverykų ateikite pirkti pas

Amutį ir Ananką

o visada busi užganėdintas savo pirkimu:

Amutis ir S. Ananka
27 Millbury St., Worcester, Mas

EKONOMISKA PRIETAISA

4 kvortos, 3 kvortos, 2 kvortos, 1 kvorta.

Kainos: \$3.00, \$2.50, \$2.00, \$1.50

Iš vieno svoro sviesto pasidaro 2 svarai, dadejus kvortą pieną. Tas išropo labai keistai, bet tikra teisybė. Ir svietas pasidaro šviežius ir gardus. Puiki įtaisa, lengva kuopniai užlaikyti, verta, kad rastusi kiekvienoje stuboje. Pirkite nuo mus, tuomi pagelbėsite "Amerikos Lietuvijui!" Pamokinimą siunčiame lietvių kalboje.

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Nepamirškite mūsų Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

Naujausias mados sutai, skrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir šėserius pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerastite; geriau pas savą negy kur kitur.

Kviečiame visus atsilankyti
V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.

PO MEDŽIU.

GERBIAMIEJI: —

Praeitais mėnuo buvo baisus ir kruvinas ant karės lauko. Musų akys nenori žiūrėti į skaitlines užmuštų ir sužeistų žmonių, musų dvasia prijaucia ir piktinasi. Šimtai tukstančiai žmonių suvaitojo ir žuvo, žemė krauju apsiliejo, dangus paraudono nuo baisių žudymo instrumentų. Diena į dieną milžiniškos kanuolės trunkė baises spėkas ugnies ir dinamito, kurios jau nesivadinamos šuviais, bet ugnies skrais tėmis, degančiomis šimtus mylių ir apsiaubiančiomis milijonus žmonių. Šimtai tukstančiai kulkosvaizdžių žarstė staigiančias kulkas, šimtai mirčių nešančių „tankų“ važinėjo traukydami į žmones lipdamos per kritusius lavonus. Ore laktė žmonės, kaip paukščiai ir tratinio vieni kitus, buvo baisi karė, kokios pasauči nematė.

Dabar yra pats karščiausias laikas karės, nes puikus vokiečių karalius užsima išnaikinti pasaulės galbę, kad pats galėtų visur ponauti, kad pats apsvaikuoti garbės vainiku ir dėstyti tiesas kiekvienai žemės tautai.

Tokio milžiniško oktopo pasaulė iki šioliai neatmena, kuris galėtų grūsti milijonus žmonių į prapultį delei savo ir savo tautos pikty norų. Netik jis gruda milijonus žmonių savo, bet versta priverčia visą pasaulę, kad ir visos turi savo žmones žudyti ir kiekvieną šalį grūsti į didžiausias skolas.

Jus, mieli broliai, karts nuo karto girdite apie demokratiją, bet jums gal niekad tikrai neatėjo į galvą apmastyti kas tai yra ta demokratija. Bet darbar jus žiūrėdami į milijonus kapų, į kruviną žemę, į sustojimą visokių pasaulės progresu pir mynžengimo, į bilijonus aukso, žmonių prakaitu uždirbtą nykstant pekliškoje ugnyje karės, ir nenorėdami turite mastyti: kas tai yra, ta demokratija?

Demokratija yra organizacija visos šalies, kurioje žmonės kėravoja savo valdžią, kur patys renka savo atstovus, kurie daro teises tos šalies, kurie teisia nusikaltusius priešais tiesas ir kurie išpildo nutesimo dekretus.

Tokioje šalyje žmonės patys savimi valdosi ir ko jie tobulesni savo valdyme, to šalis yra demokratiškesnė. Demokratiškumas šalies paieina nuo kiekvieno žmogaus

šalyje gyvenančio. Jei šalyje rasis daugiau mokytojų žmonių, kurie tėviškai rūpinasi apie šalies tiesas, kuodaugiau rūpinasi apie savo žmonių apšvietą, kad juos prie savavaldystės nuo mažo prirengus, toje šalyje mažiau bus usurpatorių, mažiau bus tų, kurie kitus stelbia, mažiau bus vargo papdantų žmonių, mažiau bus tamsuolių, mažiau piktadarių, mažiau reikės laikyti policijos, mažiau advokatų ir teisėjų. Tokia šalis bus demokratiškesnė ir žmonėms bus maloniau joje gyventi.

Kas kita yra šalyje, kur šalis nedemokratiška, kur šalis valdoma amžinai pastatytos vienos galvos, kuri per savo neapribotą mandrumą, didumą ir galingumą, pastoja tikrai despotu. Tokioje šalyje ir mokslas ir institucijos ir viskas yra nukreipta, kad auklėti despotą.

Tokia šalis buvo senoji Rusija, tokia šalis buvo ir yra Austrija, tokia šalis yra Vokietija ir ji yra viena iš mandriausių despotiškų šalių, nes joje netik pats karalius despotas, bet ir visa jo laudis prie to damokytas išauklėta, kad but despotas. Tik despotiškoje šalyje kyle norai usurpacijos visos pasaulės ir tie norai sukelia prie praigištingos karės, kurią per ilgus amžius žmonija atjaus.

Todel, mieli broliai ir seseriai, tos žinios kruvinos tegul mus sužadina pažinti demokratiją, lai kraujas tų nekaltų žmonių, kurie dabar žūsta ant karės lauko sužadina mus buti savavaldančiais žmonėmis, kad į tarpą musų neįsuktų joks Marsas ir niekad nesuktų to, kas dabar matoma musų grynomis akimis: baisi karė pražutis begalinė, kurios gallo neužmatyti.

Žiūrėkime aplinkui mus, kas yra veikama; žiūrėkime ar žmonija mano ką nors apie pasitaisymą savo gyvenimo. Ar mano ką nors apie demokratiją ir savavaldystę? Ypatingai dabar šiose baisiose dienose valstijoje N. H. nubalsavo, kad valstija būtų be svaigalų, tai musų ukėsi subėgo su kibirais prisisemti svaigalų iš karčiamaų, kad užtektų jiems antmetų, kiti gal kraustysis į kitas valstijas negaudami taip pageidaujamų stimuliantų. Demokratija negema iš tokių žmonių, demokratija gema iš žmonių, kurie rūpinasi, kad prasiblaivinti, kad netik nesvaiginti savo

galvos, bet kaip ją padaryti tokia blaiva, kad ji permatyti aiškiau gyvenimo reikalus. Toki žmonės tai gali tvirti demokratijos organizaciją. Žmonės, kurie tyriinėja, masto, mėgina, skaito raštus, patįs rašo ir dalinasi savo mintimis su tukstančiais kitų, mislijančių žmonių. Toki tikrai gali tvirti organizaciją demokratijos, kad padaryti šalį savim rėdancią ir besirupinančią apie savo šalies žmones, kad jie turėtų maisto, kad jie tvarkytusi gerai, kad nereikėtų vartoti prieš juos parako ir bagnetų.

Mes, mieli broliai, kurie sueiname čionai po medžių pasidairykime aplinkui save ar mes ką nors gero veikiamo delei demokratijos. Muštja broliai dabar ima geras mokestis, ar mes matome, kad jie nors dalelę to pelno pašvestu del demokratijos plėtojimo. Ar jie skaito laikraščius, ar jie skaito knygas, ar jie prisideda prie tobulinimo kitų žmonių. Ištiesų labai mažai jiems tas rupi, daugeliui rupi vien tik rudi ir kaip nuganyti sau geri lošimai, kiti itiki į storą savo delmoną, kasa savo turtus kad niekas jų nepaimtų, bet darbo delei visuomenės, delei demokratijos, prikėlimo žmonijos iš raugo miego nenori dasidėti.

Daugelis ir musų brolių, kurie ateina čionai po medžių nuneša mokestį vienam kitam laikraščiui ir gardžiai pasijuokia. Bet kas juokiasi, tas gal sunkiai kada nors atsakyti, nes pati gamta mat baudžia tuos, baudžia visą pasaulę už palaidą gyvenimą, nesirupina apie savo apšvietą ir apie savo brolių apšvietą. Verta mumis keltis iš miego ir apsimastyti, kad turiai ir geri pelnai galutinai į prapultį mus nenuvestų, kad netrukty lošimai ir delmonai protiškių tinginių ir bankrutų.

Japonijos nedėlinėse mokyklose vartojama daugelis krikščioniškų himnų, bet vieton žodžių „Dievas“ arba „Kristus“ dedama žodis „Buddha“ (japonų augšiausią esybę).

Chicago Telefonų Kompanija praneša, kad 250,000 kartų ant dienos žmonės per telefoną reikalauja žinoti kokas yra tikras laikas. Tas kompanijai išpiko ir ji pranešė, kad nuo 1 d. geg. nebus duota daugiau atsakymų į tą klausymą.

DARBININKŲ ŽINIOS

Connecticut valstijoje moterims uždrausta dirbti po 10 val. naktyje. Idant apskukti tą įstatymą, nekurię Connecticut darbdaviai uždaro savo dirbtuves nuo 10 val. iki 12 val., tada vėl atidaro, mat jau nauja diena prasidėjo ir moteris vėl dirba.

Suv. Valstijų rytinių valstijų gelžkeliai, per 9 mėnesių laikotarpį, pasamdė virš milijoną naujų darbininkų. Dar niekuomet nebuvo tiek permainų gelžkelninkų tarpė.

Apygardos apielinkėje miesto Seattle, Wash., praso to miesto išvaryti IWW., kurie, anot apygardų, organizuoja sabotazą (turtų naikinimą) iš to centro.

Unijon priklausanti teplioriai ir popierų lipintojai Memphis, Tenn., gavo pakėlimą mokesties. Dabar jiems mokama \$5 ir \$5.20 ant dienos.

Murininkai, dailydės ir tinkoriai Wexford, Airioj, išėjo ant streiko, kuomet darbdaviai atsakė jiems duoti mažiausia \$10 ant savaitės.

Devyni nariai Amerikos Darbo Federacijos dabar randasi Europoje. Jų tikslas yra išaiskinti tenaitniamis darbo vadams kaip Amerikos darbininkai žiuri į karę.

Keene N. H. Knygų apdarytojų darbo savaitė buvo sutrumpinta 4 1/2 val., o mokestis padidinta nuo \$2 iki \$6 ant savaitės.

Vienoj iš didžiausių Anglijos amunicijos dirbtuvių dirba net 33,000 moterų, o vos 2,000 vyrų.

Airioj kaip kur truksta darbininkų užtai, kad daug airių iškeleavo Anglijon dirbti amunicijos dirbtuvėse.

90 nuošimčiai amunicijos pasiūstos į Angliją iš Francijos yra moterų padirbta.

Amerikos jureivių tarpautiška unija nori, kad valdžia paimtų į savo rankas visus laivo „jardus.“

Chicagoj susiorganizavę gatvekarių darbininkai neseniai pasistatė puikų būdinką vertą 400,000 dol.

Vakarų kanadoje suvirš 20,000 vaikų stojo į „Žemės Kareivių“ armiją. Jie dirbs ant ukių.

Šioj šalyj randasi 2,600,000 darbininkų prigulinių į kokias nors darbo unijas.

Amerikos muzikantų Federacijos seimas prasidės Chicagoje, 13 d. geg.

Nuo gegužio 1, Toronto, Kanados, tinkoriai nori gauti 70c. ant valandos.

Knygų apdarytojų unija įgijo 4,000 naujų narių praitę metą.

LIETUVIAI AMERIKOJ

ROCHESTER, N. Y.

Balandžio 17 d. koks lenkų kunigaikštis St. Poniatowski aplankė Rochesterio lenkus. Šitas kun. Poniatowski, buk yra ainiu lenkų karaliaus Poniatowskio; kalbėjo „Convention Hall“ angliškai. Iš kalbos pasirodo, jog yra karštas lenkas, bet visiškai nekludė lietuvius. Lenkai buvo iškabinę savo „Baltą Erėlį“, man pačiam teko patyt ir prie dviejų butų lietuviams apgyventų, baltą erelį iškabinant, už ką turi būti gėda. Paderewskis irgi aplankys Rochesterio lenkus gegužio mėn., nes lenkai jau kelis kartus stengėsi p. Paderewskį partraukti į Rochesterį, bet vis nepasisekė; bet dabar jiems regis pasiseks.

T.M.D. 52 kp. laike susirinkimo balandžio 26 d. narių atsilankė tik 6; nors buvo kviesta per atvirutes, vienok ir iš tųjų, kuriems buvo siūsta atvirutės, tik trys atėjo; kiti nariai turi išsivaizdinę, kad New Yorke lietuvių suvažiavime kovo 13 ir 14 dd. vienybė įvyko, tai buk nėra reikalo dabar į griauti, todėl ir nemato reikalo lankytis ant susirinkimų kuopos, nes buk toks jų lankymasis ant susirinkimų reikš griovimą vienybės. Vienok, nors ir tik 6 nariai atsilankė, gana daug svarbių dalykų nuveikė; kaip tai, nutarė parengti pikniką pavasaryj, ir atsižvelgiant, kad lietuvių laikraščiai negali gauti paliuošavimo nuo vertimo turinių laikraščiuje, vien todėl, kad lietuvius amerikoniškai skaito už pro-vokiečius ir amerikono spauda vis darosi sunkiau prieinama lietuviams, tai kad tą visą pradžiniam, kuopa priėmė tam tinkančią rezoluciją sau raginti prie pirkimo „Liberty Bonds“ jiems patinkamiausias istaigas, ir išrinko tam tikrą komisiją, kuri eis per stubas, ragindama lietuvius, tuos, kurie da nėra pirkę „Liberty Bonds“, kad pirktų ir tuom patim kartų rinkš žinias, kiek lietuvių yra išpirkę pirmo „Liberty Bonds“, kiek antro „Liberty Bonds“, kiek trečio „Liberty Bonds“ ir kiek yra išpirkę „War Saving Stamps“, ir jeigu pasirodytų, kad lietuviai yra atsižymėję pirkime „Liberty Bonds“ ir „War Saving Stamps“, tada jeigu atsirastų butinas reikalas, tai priimti tam tikrą rezoluciją ir su vardais pirkėjų pasiūsti S. V. Pirmininkui bei Valstijos Sekretoriams kopiją tos rezolucijos, kaipo liudijimą, jog lietuviai nėra pro-vokiečiai nei slakeriai.

TMD. kuopoje, šalininkai D.L.K.G. d-jos per kožną susirinkimą vis keldavo klausimą, kad kuopa eitų laikyti susirinkimus Gedemi no svetainėje, galutinai tas klausimas turėjo buti užbaigtas, todėl tapo komisija išrinkta, kuri paimtų D.L.K.G. svetainę; komisija šiame susirinkime ir pranešė savo darbo pasekmes. Paaikšėjo, jok D.L.K.G. dr-ja jokiu budu nesutinka už jokius piniņius persamdyti T.M.D. 52

kp. del susirinkimų laikymo svetainės; mat, D.L.K.G. dr-ja yra socialistų dvasios, o T.M.D. 52 kp. prisilaiko maž daug tautinės dvasios, todėl žinoma, kaip vanduo negali sutikti su ugne, taip ir tautybė su socialybe; antra sako D.L.K.G. dr-ja, jeigu ne T.M.D. nariai J. J. Žilis ir K. J. Šemaška, tai mažu ir manytu persamdyti del susirinkimų, bet dabar jokiu budu negali.

J. J. Z.

PRITSTON, PA.

28 d. balandžio, 1918 m., pobažnytinėj svetainėj atsibuvo susirinkimas, kuriame tapo sutverta komisija rinkimui parašų, per kuriuos išreikš protestą prieš vokiečių pasikesinimą pavergti musų Tėvynę Lietuvą. Komisija pasiliko užvardyta: Vietinė Lietuvos Neprigulmybės Komisija.

Tam tyčia bus išrinkti parašų rinkėjai ir rinkėjos, kurie lankysis po visų vietinių lietuvių namus.

Taigi, broliai lietuviai ir lietuvaitės, neatsakykit, ir nesibijokit padėt savo parašą vardan Musų Tėvynės Lietuvos neprigulmybės.

Komisija:

Pirmininkas — Kazimieras Karsokas, Vice-pirmininkas — Jurgis Mališauskas, Sekretorius I-mas — Leonas Vasauskas, Sekretorius II-ras — Antanas Gailinskas.

Nariai: Antanas Zareckis, Jurgis Kazakevičius ir Vladas Palupis.

PHILADELPHIA, PA.

“Rutos” darbuomasis.

Neseniai užgimus dailės draugija „Ruta“ pasekmingai auga ir uoliai darbuojas: Diena 28 bal. š.m. laikė susirinkimą, kuriame tapo priimta labai išmintingas inėsimas: butent, kad tie, kurie nori tik dainas dainuoti, o bažnyčios chore ne, visgi gal prigulėti prie draugijos. O tie, kurie nori tik bažnyčioje giedot, o dainas apleist, ir gi gali prigulėti. Tame pat susirinkime nuspręsta sulošti 25-to gegužio puikų teatrališką veikalą, pridendant prie jo dainas, deklamacias (eilių sakimas), muziką ir taip toliau.

Išvažiavimas veikejo.

29-tą dieną balandžio entuzijastiškas veikejas, gerbiamas kun. J. Švaigždys apšleido mus miestą, kad sykiu su veikejais katalikais ir veikejais tautininkais aptarti reikalus tėvynės bėgančio momento. Gerbiami veikejai susieis mieste Washingtono, D. C.

“Paliokas.”

LAWRENCE, MASS.

28 d. balandžio š.m. p. P. Čibo svetainėj T.M.D. 7 kuopos atsibuvo prakalbos.

Pirmininkaujant, p. J. Žukauskas perstatė kalbėtojus, vietinį Jankauską ir J. Strimaitį. Jiems bekalbant, du raštininkai, p.p. J. Sekevičius ir K. Norkus, sėdėdami prie užrašų stalo, prira-

šinėjo naujus narius. Iš viso prisirašė 11 naujų narių, kurie veik visi užsimokėjo už 2 metus. Iš to skaičiaus turiu priminti, kad randas viena jauna panelė, O. Mažečiūtė, kuri čia gimus ir augus, bet reikia sakyti, kad bus darbšti lietuvaitė musų dirvoj. Ji yra pirmutinė iš šios šalies gimusių lietuvių T.M.D. narė tarpe vietos gyventojų.

Po prakalbų buvo renkama T.M.D. valdyba. Pirmininku p. K. Norkus, „Atgimimo“ red., protokolo raštininku S. Petrukevičius, finansų raštininku J. Sekevičius (senas), kasiierius J. Jatuzis (senas), korespondentu J. Žukauskas.

Tikimės, kad neužilgo turėsime kitas prakalbas. Kurie norit bent kada prisirašyti prie T.M.D., galite ateiti pas raštininką J. Sekevičių, 101 Oak st. Pas jį gausit viasas žinias apie T.M.D.

J. Žukauskas.

PHILADELPHIA, PA.

28 d. balandžio Laisvės kluibo svetainėje atsibuvo prakalbos F. J. Bagočiaus ir debatai Bagočiaus su J. V. Stilsonu (Stasulevičium). Savo prakalbėj p. Bagočius pasakė, kad mes lietuviai šioj šalyj gyvendami turime simpatizuoti šiai šaliai karėje ir kiekvieno pasiturinčio lietuvio priedermė yra pagal savo išgalę paskolinti valdžiai pinigų, perkant laisvės paskolos bondsus.

Prie progos Bagočius pasakė, kad jisai pats randasi pirmoj klesoj ir kada apie rudenį gal reikės save paaukauti tam baisyam karės dievačiui. „Bet šitaip dalykams stovint (sako jis), aš iš savo pusės neesmi priešingas, sutruškyt kaizerizmas, juk reikia, o to negalima atsiekti be tam tikrų aukų.“

Po šitai Bagočiaus prakalbai prasidėjo visų susirinkusių nekantriai laukiami debatai. Pirmiausiai debatoriams buvo leista kalbėti po 25 minutes, paskui po 15, po 10 ir ant galo 5 m. Jei vienas imdavo ilgiau negu jam paskirtas laikas, tai ir kitam buvo duota proga tiek pat laiko kalbėt. Publika klausėsi atydziai, o debatoriai ėmėsi iš visų slyų, stengdamiesi kiekvienas prirodyti, kad jo pusėj teisybė. Minėtų debatų tema buvo, ar New Yorke Lietuvių Seimas buvo lietuviams naudingas ar ne, ir ar jis atsiekė savo tikslą? (Bagočius ėjo už seimą, Stilsonas prieš).

Užbaigiant debatus, prasidėjo balsavimas: Bagočius gavo balsų 268, Stilsonas 602; keletas susilaikė nuo balsavimo, matyt nesuprato gerai dalykd. Taigi tokiu budu Philadelphia išteisino Stilsoną, LSS. sekretorių, kuris nekurių buvo kritikuojamas už sulaikymą lietuvių socialistų nuo dalyvavimo New Yorke minėtame seime. Pasibaigus balsavimui, Bagočius apreiškė publikai, kad jis yra linksmas iš pasekmių balsavimo ir pri pažino, kad norint jis gynė kiek galėjo savo pusę, tai yra, kad tas nelaimingas seimas buvo naudingas ir kad reikėjo lietuviams darbinin-

kams jame dalyvauti, bet ištikrųjų, tai antrojo pusėj pusėj teisybė, tai yra Stilsno pusėj, ką ir balsų daugumą parodo. Anot jo, "aš stačiau visas pajiegas, kad p. Stilsoną "sumonkit", bet negalėjau, matyt Philadelphia publiką yra pribrendus ir moka permatyti dalykų stovį."

Potam vėl Bagočius kalbėjo apie Laisvės klubo reikalus.

Tarpuose prakalbų buvo griežta ant smuikų ir LSS. 1-mos kuopos dainininkai dainavo. Publikos buvo apie 900, žinoma būtų buvę daugiau, bet negalėjo sutilpti į svetainę, tai kiti turėjo grįžt namo negirdėję tų garsių debatų.

Pašalinis.

EASTHAMTON, MASS.

22 d. bal. West Boylston Mfg. Co. audėjai išėjo ant streiko (apie 500 audėjų) reikalaudami pakelti algos 35 procentams. Beto kompanija turėjo paliuosuoti ir kitus darbininkus, kurie prigaminavo audėjams visokias reikmenis, nes kada audėjai metė darbą, tai suparalizavo visą dirbtuvę. Iš viso išėjo apie 3,000 darbininkų. Audėjai laikosi vienybėje ir turės laimėt. Meldžiam draugų, kad nevažioutų į šią apeliinkę. Toliau bus pranešta, kaip tas viskas pasibaigs.

A. Balčiūnas.

DUQUESNE, PA.

Iš lietuvių gyvenimo ir draugijų veikimo.

Sv. Antano draugija turėjo balių 27 dieną bal., Lietuvių svetainėje. Šokių buvo kaip kaju primušta. Baliuje ir Homesteado choras dalyvavo, padainavo keletą lietuvių dainelių.

28 d. bal. pas p. S. M. atsituvo "pavyzdingos" krikštynos. Visi gėrė, linksminosi. Apie tėvynės vargus nieks neatsiminė. Bile mums visko pilna; tegul anie sau rupinasi! Gaila, kad lietuviai dar nesusipratę. Rodos, kad mums čionai būtų ir gėda linksmintis, visai užsimerstant apie vargstančius mūsų gimines ir pažįstamus.

Susiedas.

FITCHBURG, MASS.

24 d. bal. kaip 11 val. vakare, du lietuviai girtuokliai pastoję kelią J. Tamulioniu, norėdami jam už ką atkeršyti. Viens iš jų, nieko nelaukęs, šoko prie Tamulionio, kad jį parmušti ant žemės. Bet jį mesi sekė. J. Tamulionis, matydamas, kad čia ne juokas, susikirto su užpuoliku ir parbloškęs ant žemės, taip sumušė, kad tas nenorėjo nė nuo žemės keltis. Antras, matydamas, kad jau bloga, pabėgo. Tamulionis pagriebęs užpuoliką nusivilko į dirbtuvę, kur pašaukė telefonu policiją ir suareštavo. Ant rytojaus buvo teismas. Užpuolikas buvo nuteistas užsimokėti \$5 dol. ir ant dviejų sąvokių kalėjimas. Gėda, kad tokių užpuolikų randasi mūsų tarpe. Jie neskaito nė knygų, nė laikraščių, nepriklauso prie organizacijų, ale visą savo

"mokslą" semia tik iš bačnučių ir kazyrų. Matyt kokios pasekmės buna.

Tiesą Mylintis.

PATERSON, N. J.

Alijantų Bazaras.

Tame Bazare ir lietuviai turi skyrių. Kaip tik įėjini į svetainę, tai po kairiai tuoj puola į akis Lietuvių Buda, papuošta iš lauk su spalvuotu žirgvaikiu ir gražiū paraušu — Lietuva. Prieni ardyn, prie vieno krašto parduvinėjama "ice-cream" ir visokių nesvaiginančių gėrimų. Antroje pusėje, įvairūs rankų išdirbiniai. Įėjini būdą ir atsidedi prie stalelio. Tuoj pribėga jauna graži mergaitė, lietuviškais tautiškais drabužiais apsirengus ir juosta apsiuosus. Lietuvių vėliavos spalvomis kaspinu papuoštos getonos kasos. Priėjus klausia angliškai — "Ką Tamsta malonėsit gauti mūsų budoj?" Pasakiau "šaltos košės." Tuoj nubėgo atnešti. Žiūriu aplinkui, kitos mergaitės dirba išsijuosę, rodos labai išlavintos tame darbe.

Atneša ir mano užsakyką. Klausiu mergaitės kiek metų turi. Sako 14½, ir gimus čia, Paterson. Pavardė — Faltinaitė. Pasakė, kad ir jos seselė čia dirba. "O kiek iš viso mergaičių čia dirba," klausiau aš. Atsakė, jog apie 16 ir visos jaunytės, daugiausia čia gimusios. "O kaip ilgai jus čia dirbate?" "Nuo 7 vakarė iki 12 nakties." "Ar kas faktis dirbate?" "Taip, ir visos dieną einame į fabrikius dirbti." "O kiek vyrų čia dirba?" "Tik keli; mūsų miesto vyrų netik; nelabai užsima Lietuvos reikalais."

"O kas čia geriausias veikėjas iš vyrų?" "P. Faltinaitis," "O iš merginų?" "P. lė Venkaitė." "Ar visi išvien veikiate?" "Ne, tik tau tininkai ir katalikai, socialistai neprisideda." "Kodel socialistai neprisideda?" "O kas juos žino? Nė jie patį nežino ko jiems reikia, lygiai kai davatkos, tik iš kitos pusės." "Ar Tamsta katalikė?" "Mes visos einame į bažnyčią, bet nėsame tokios kaip tos senovės davatkos." "Kiek jus įėjū turite į vakarą čionai?" "Apie \$200,00 kas vakaras; tiktai vieną vakarą gal apie \$300,00." "O kiek išlaidų turite?" "Nedaug, apie \$25,00 del į rengimo šios vietos. Mes pačios viską surengėme. Len kai labai mus nekenčia už tai, kad mūsų buda gerai parengta ir vieta geresnė ir tt."

Tuomet mergaitė atsiprašė, sakydama, kad turi bėgti "ice-cream" nešioti kitiems, kurie belaukė. "Kur tik pasisukit, tai ir išperka tuoj viską." Taip sakydama, su maloniu veideliu ir blizgančioms akutėms, mergaitė nubėgo prie savo darbo.

Čia man prisiminė New Yorko bazaras, kaip mūsų poneliai ginčijosi už vietas, kurias kas užimtų, per visą laiką, sukilo ir suirutė ir nekurie iš ponų, užpykę, kad nė pagal jų norą viskas ejo, visai pasitraukė. Tuomet žmoneliai, kurie turėjo tikrai tėvynainiškas širdis, metė visą savo užsiėmimą ir

griebėsi už darbo, dirbo per dienas ir naktis, o tuli ponečiai su pirštutėmis tik nervus tiems sugadindavo, berodydami kaip reikia padaryti. Mat jie ne taip daug supranta ką reikia, daryti, kaip myli parodyti buk tai supranta viską ir kad ir nereikia vis tai mokina, mokina ir ginčijasi daugiau negu dirba. Iš tų mūsų veikėjų, 90 nuosimčių galima pavadyti saumeičiai. Kad kas veikia ne pagal jų norą, tai jie mėgina periškadyti; kad ir naudingiausias visuomenės reikalas, tai vis negeras, vien už tai kad ne jų sumanyta ir pradėta. Del tų prižasčių, kartais dalykai nuveikti, kaip rodos lietuvių dalis Alijantų Bazare, Paterson, be "didžiųjų vadų" išikišimo, kur kas naudingesni ir pavyzdingesni negu kur "vadai" bando dalykus tvarkyti. Garbė Patersono lietuviams!

A. M. Martus.

NORTHAMPTON, MASS.

Northamptonas nedidelis miestelis, bet labai gražus. Čia randasi didelė kolegija ir kitos augštesnės mokyklos, kuriosna privaziuoja studentų iš visų dalių Amerikos. Abelnai, miestelis apgyventas daugiausia pasiturinčiais žmonėmis; pats miestelis randasi labai puikioj vietoj, pilnas visokių gražių medžių, gražus darželiai, puikus, nelabai dideli namai, plačios gatvės; miestelis, žodžiu sakant, labai puikiai užlaikomas.

Viename miestelio krašte yra apsigyvenęs nedidelis skaičius lietuvių, apie 300 iš viso. Nelaimėi, didžiama lietuvių čionai gyvenančių yra nesusipratę, veikimo tarp jų veik nėra. Turi dvi pašelpines draugas, bet apart susirinkimų, jos mažai ką veikia — nė prakalbų, nė vakarų nerengia.

27 d. bal. šiaip taip jaunimas susitvarkęs surengė vakarėlį su dainom ir šokiais. Muzikantai buvo geri ir svetainė puiki, bet žmonių iš šio miestelio visai mažai buvo, vien tik iš apeliinkės. Pradėjus rengti vakarą, dar tuli vietiniai bandė užkenti. Vakaru atėjus, įprašė policisto, kad sustabdytų. Policistas atėjo į svetainę, paklausė ar turi daleidimą vakarą laikyti. Daleidimas buvo parodytas, tuomet policistas išėjo. Vakaras gražiai tęsėsi iki 11 val. vakare.

Kažin kodel lietuviai taip tankiai bando pakenkti vieniti kitiems, kodel negali veikti vienybėje? Kodel tuli lietuviai gali sutikti ir veikti iš vien su lenkais, o ne su lietuviams. Gana daug šio miesto lietuvių priklauso prie lenkų draugijų ir dar laiko tą už garbę, o lietuviams paniekina.

J. S.

LAWRENCE, MASS.

Vardan Sv. Onos draugijos, p. H. Leikauskas protestuoja prieš p. Gallioniškio korespondenciją, tilpusią 17-tame "A. L." n-yje. p. Leikauskas tvirtina, kad nebuvo jokio triukšmo draugijos parengtame vakare. Anot jo, p. G., kuris sakosi nebuvęs pats svetainėje, tik praėjus

pro ją gatve, negalėjęs žino-randasi, tiktai tris šeimos ti kas ten dedasi. p. Leika-ir apie 15 pavienių. Čia liekas sako, kad jis buvo v-tuviai užsilaiko gražiai, visi kare ir nieko stebėtino tendirba auksinėse kasyklose. neatsitiko, ką gali paliudyti. Uždarbiai nebogi, gauna ant dienos \$4. Ale nelaimių "A. L." Red. tai taipgi netruksta. Neseniai į tris dienas užmušė 4

TIMMINS, ONT. KANADA ypatas. Naktimis buna netellis ir jame mažai lietuvių Ten dirbantis.

Lietuviai Belaisviai Vokietijoj

627. Vaičius Pran. gavęs 7 5 siunt.
siunt., Kauno gub., šiaulių pav.,
Purvėnų sod.
628. Vaidovas Juozas gav. 12
siunt. (home opatas) Kauno g.,
Ras. p., Andrejevas m.
629. Varanauskis Martyn gav.
6 siunt. Viln. gub.
630. Vebras Andrius gavęs 7
siunt., Kauno gub., Ukmergės
p., Pagirių v., Gruniškių sod.

631. Žaranka Pran., gavęs. 7
siunt., (fel.) Kauno gub., Uk-
mergės pav., Deltuvos m., 108
Sarat. pulk.
632. Žezrauskis Pranas gav. 7
siunt., Šuv. gub.
633. Žukauskis Trementas
(Frementas) gav. 6 s.

LOG. PREUS. HOLLAND.
LOG. MARIENBURG.
634. Balandis Vincas gavęs 2
siunt.

LOG. PREUS. HOLLAND.
635. Pauliukonis Antanas g.
1 siunt., Kauno gub., Ukmerg.
p., Taujėnų v.

LOG. RAICHENBERG.
636. Avdenis Aleksandras g.
4 siunt.,

LOG. SCHEIDEMUHLE.
637. Minevičius Juozas gavęs
1 siunt., Suv. g., Kalv. p., Liud-
vinavos gm.

LOG. ŠAGAN.
638. Digrevičius Jonas gavęs
3 siunt.
639. Galdikas Jurgis, (kun),
gav. 7 siunt., Šiaulių miesto.

640. Griškauskis Antanas g.
4 siunt.

641. Jučius Justas gavęs 2
siunt.

642. Jusulaitis Andr., gavęs 1
siunt.

643. Klemonskis Pranas gav.
6 siunt.

644. Montvidas Jurg. gavęs 2
siunt.

645. Pietkevičius Jonas gav. 2
siunt.

646. Stasiukaitis Juozas gav.
2 siunt., Kauno gub., družin 2
rotos.

647. Volodkevičius Aleksandras
gav. 1 siunt.

648. Voitkevičius Bronys gav.
2 siunt.

649. Petrukaitienė Agot. gav.
1 siunt.

650. Jočonis Kazys gav. 2
siunt. (stud.).

LOG. SOLTAV.
651. Kavaliauskis Jonas gav.
13 siunt.

652. Kvadorius Antanas gav.
9 siunt., Kauno gub. 110 pulk.

653. Lučunas Adomas, gavęs
1 siunt., Viln. gub., ir pav. (pra-
poršč.).

LOG. SPANDAU.
654. Mielius Jonas gavęs 1 s.,
Kauno g., Žarasų pav., Aknys-
ta.

LOG. SPROTAU.
655. Pulikauskis Jurgis gav.
1 siunt.

656. Černevičius Juozas gav.
2 siunt., Viln. gub., 18 šiaulių
pulk.

657. Dulevičius gavęs 2 siunt.,
Kauno g., 110 p. p.

658. Gaidul Juoz. gavęs 1 s.,
iš Viln. m. (daininkas).

659. Garbaliauskis Jon., gav.
7 siunt., 116 Malojar. p.,

660. Jakutis Antanas gavęs 4
siunt. iš šiaulių miest.

661. Lakutis Ant., gavęs 2
siunt.
662. Liubauskis Aleksandras
gav. 1 siunt., Kauno gub., Šiaul.
p., Žagarų m.
663. Levandauskis Balž. gav.

JUOZO KOWALIAUSKO BANKAS-
BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS.

Bankierius J. Kowaliauskas sako, kad

Lietuvos likimas priklauso nuo pačių Lietuvių

Turime pašalpinės draugijas, kad butume aprūpinti ligoje. Turime literatūros draugijas, korporacijas ir kooperacijas, kad išlaikyti savo laikraštį ir turėti iš kur semti apšvieta. Turime korporacijas ir kooperacijas apyvartai visokių reikmenų, kad mažiaus butume išnaudojami svetimtaučiais. BET IKI ŠIO LAIKO DAR NETUREJOME TOKIOS ĮSTAI-GOS, KURI VIENYTU VISĄ LIETUVIŲ VISUOMENĘ, APGINDAMA KIEKVIENĄ NUO IŠNAUDOJIMO, KAIP NUO SVETIMTAUČIŲ, TAIP IR NUI SAVŲ, T. Y., DAR NETUREJOME SAVO BANKO — DABAR JAU TURIME, nes bankierius Juozas Kowaliauskas pervedė savo banką Lietuvių visuomenėi — inkorporavo. Kodel? Todėl, kad suteikti progą kiekvienam lietuviui prisidėti pre išgelbėjimo ir kultūriško pakėlmo Letuvos. Ir dabar jau kiekvienas, kuris tiktai nebenori būti kitų išnaudojamu, gali prigulėti prie Lietuvių banko ir savo trisų sunaudoti tiktai savo naudai.

ARGI REIKALINGA LIETUVIAMS STEIGTI BANKA, KAD LIETUVIAI PINIGAMS VIETĄ SURANDA IR SVETIMTAUČIŲ BANKOSE?

Taip, lietuviai datim prisidėjo savo trisus netik prie stotymo bankų del svetimtaučių, bet sukrovė jiems didžiausius turtus, savo pinigus dėdami jų bankosna. Taupydami savo pinigų svetimose bankose gaunate tiktai ketvirtą procentą, o keturiasdešimt procentų, kuriuos jūsų pinigai atneša, palieka svetimtaučiams. Iš kur jie butų įgię tokius kapitalus, kad išbudavoti murus, siekiančius padanges, jeigu jiems nebūtų likę didelio pelno nuo jų sudėtų pinigų. Tos tautos, kurios ankščiau susiorganizavo į korporacijas, dabar jau valdo visą pasaulio turtą. Gyvenimas parodė, kad lietuviai be savo įsteigū jau nebegali apsieiti.

IŠ KO SUSIDEDA KORPORACIJOS KAPITALAS?

Korporacijos pamatinis kapitalas susideda iš įmokėtų pinigų už šėrus. Kapitalas pasididina depozitais. Kapitalas leidžiamas apyvarton atneša didelį pelną. Apart išmokamų depozitoriams nuosimčių ir šėrininkams dividendų, dar didelė pelno dalis pasileka bankui iš ko kapitalas kaskart didinasi, kartais pasiekia tokį laipsnį, kad šėras pasididina keliolika sykių.

KĄ GI GERA LIETUVIAMS ATNEŠ TAS BANKAS?

Lietuviai atiduodami savo visą trisų svetimtaučiams artinasi prie galutino išnykimo, turėdami gi savas įstaigas, savo visą trisų sunaudos naudai lietuvių tautos. Taip, kaip svetimtaučių rankose sukonzentruotas kapitalas pakėlė jų kultūrą, taip lietuvių rankose sukonzentruotas kapitalas pakels Lietuvių Kultūrą, Vaizbą ir Pramoniją.

KODEL LIETUVIAI IKI ŠIO LAIKO NETUREJO SAVO BANKO?

Todel, kad neturėjo iniciatorių su keletu desėtkų tukstančių veikiančio kapitalo; atskiriems žmonėms sukonzentruoti keletą desėtkų tukstančių visai negalima. Ir taip, kaip bankierius J. Kowaliauskas, vienas iš turtingiausių lietuvių Amerikoje, padarė pradžią, tai galima tikėtis, kad už poros metų lietuviai turės tokią įstaigą, kuri aprūpins visą lietuvių visuomenę ir apgins nuo išnaudojimo svetimtaučių.

ARGI GALI BANKAS APSAUGOTI ŽMOGŲ NUO IŠNAUDOJIMO?

Taip. Jeigu esi banko dalininku (šėrininku) gauni paskolą ant lengvesnių išlygų. Jeigu keliauji į Lietuvą arba iš Lietuvos, perki laivakortę savoje įstaigoje, jau nebeduodi uždirbti svetimtaučių įstaigai, jeigu mokėtum ir tiek pat, kaip kad moki svetimoje įstaigoje, tai tas pelnas, kuris lieka įstaigai, pasilieka tavo paties naudai. Ir kokius tiktai dalykus turėsi savoje įstaigoje, nei vienas centas nenueis į šalį, bet bus sunaudotas, jei ne ypatingai tavo naudai, tai naudai visų dalininkų.

ARGI NEGALIMA APSIEITI BE PASKOLOS?

Lietuviams paskola ir dabar kartais reikalinga, bet ateityje bus dar reikalingesnė. Mažai atsisais iš lietuvių, kurie norėtų bastyties po pasaulį savo tėvynę apleidę išnaudojimu svetimtaučių-vokiečių. Po karės visame pasaulyje prasidės nauja era. Ir mes jau esame pasiryžę grįžti į Lietuvą ir atgaivinti ją. Tada tai ir bus reikalinga paskola ne tiktai atskirioms ypatoms, bet ir čieloms bendrovėms, kada prisieis atpirti žemes, atstatyti triobas, steigti pramoniją ir vaizba. Tokiuose dalykuose be paskolos apsieiti visai negalima. Iki to laiko mes lietuviai turime jau turėti savo tvirtas įstaigas, kad neprisietų kreipties pas svetimtaučius pagalbos. Jei gi mes neturėsim savų įstaigų suorganizavę, tai visai lietuvių tautai grėšia pavojus išnykimo, nes Vokiečiai Lietuvą atstatys ir apgyvendins savais žmonėmis ir po keletu metų mūsų vaikai, išmokinti jų dvasioje, lietuvių kalbą ir papročius užmirš. Jei-gu mes neturėtume savų įstaigų, jeigu mums gelbėtų vokiečiai, gelbės ne mūsų, bet savo naudai ir šėmininkaus kaip jie norės, o mes ir tėvynėje pasiliksim svetimais. Ot kodel mums reikalinga turėti savo įstaigą ir paskolą nuo savos įsteigos, bet ne nuo svetimos.

Tai gi, broli lietuvi ir sesute lietuvaite! Jeigu trokšti išgelbėti tėvynę r joje gyventi, kaip žmogus. Jeigu nori, kad lietuvių tauta kultūriškai paliktų ir liktų lygi kitoms tautoms. Jeigu nori būti šėimininku savo tėvynėje. Jeigu nenori daleisti, kad vokiečiai gyventų ir galutinai užviešpatautų tą kampilį žemės, kuris nuo amžių tavo bočių krauju ir prakaitu aplaistytas. Jeigu neburi nešti svetimo jungo,

PRISIDĖK SAVO TRIUSŲ PRIE LIETUVIŲ BANKOS?

Visas informacijas suteiks

Bankierius J. Kowaliauskas
111 Salem Street,
Boston, Mass.

PARSIDUODA

Palei Seymour st. Gera 3-ju tenementų stuba, šiltas vanduo, skalbyklos, maudynės, šiluma ant pirmo gyvenimo, gesas, didelis lotas. Randos \$16, \$16, \$16. Kaina tik \$6,200.

Ant Vernon kalno Naujas 18 kambarių stuba, 3 tenementų, visi įtaisymai. Įmokėti \$1,200.

Gražioje vietoje Dvi naujos 15 kambarių stubos, su visais intaisymais. Galima pirkti lengvoms išlygom.

5 akry farma Netoli Worcesterio. 10 kambarių stuba, didelė banė, yra vaisingų medžių, arti elektrik-karo. Kaina \$3,000.

4 akry farma 10c. nuo Worcesterio, 6 kambarių stuba. Kaina \$1,600. Įmokėti \$500.

A. BLAŽYS,

15 Milbury st., Worcester.

Visi Skaitykite!

Ar norite turėti dailiai apkirptus plaukus? Jei taip, tai užėikite pas mumis, nes mūsų barberinėje dirba geriausi Worcesterio lietuviai barberiai. Mes taip pat gydome su elektros pagel ba nuspuogavusius veidus. Gana pasekmingai sustabdom slinkimą plaukų ir panaikiname galvos pleiskaną. Parpuodame naujas britvas ir išgalandame senas. Gyduolės del sustabdomo slinkimo plaukų ir panaikinimo pleiskanų siunčiame ir į kitus miestus. Klausiant, prisijuskite stempą atsakymui.

L. J. Paulauskas,
102 Milbury st. Worcester, Mass
Kampas Lafayette st.

Lekcijos Francuzu Kalbos

DVIDESIMTS ASTUNTA LEKCIJA.

Zodynėlis.

voyager (vuajazei) keliauti partir (partyr) iškeliauti arriver (aryvei) pributi entrer (entrei) jeiti sortir (sortyr) išeiti acherer (ašetei) pirkti vendre (vandr) parduoti payer (pejei) užmokėti prêter (pretei) paskolinti emprunter (ampruntei) pasiskolinti changer (šanzei) mainyti comper (komtei) skaitliuoti travailler (travajei) dirbti commencer (komansei) pradėti continuer (kontinjuei) tolyn tęsti finir (finyr) užbaigti étudier (eitudjei) mokintis apprendre (aprandr) išmokti lire (lyr) skaityti écrire (eikryr) rašyti traduire (tradwyr) išversti (iš

vienos kalbos į kitą). comprendre (komprandr) suprasti prier (pryjei) melstis Pasikalbėjimas. Nous partons demain pour Paris. (Nu parton demen pur Pary). Rytoj mes iškeliausim į Paryžių. Nous arriverons là vers le soir. (Nu zaryveron lą vēr le suār). Mes pribusime tenai apie vakarą. Voulez-vous bien me changer cet argent? (Vulei-vų bjen me šanzei set aržan?) Malonėsite man išmainyti šiuos pinigus. Il commence à pleuvoir. (Il komans a pliuvuār). Pradeda lyti. Comprenez-vous ce qu'il dit? (Kompreni-vų se kil dy?) Ar suprantate ką jis sako? Non, pas très bien. (No, pa trei bjen). Ne, nevisai gerai.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pusbrolio Klemeno Tamulevičiaus ir Izidoriaus Tamulevičiaus iš Pavašupių kaimo, Kanevos valsc., Trakų pav., Vilniaus gub. Meldžiu labai gražiai "A. L." skaitytojui arba jų pačių atsiliepti. (20) Vincas Tamulevičius, 83 Ward st., Worcester, Mass.

NORI PIRKTI BIBLIJŲ. — Kasturi ant pardavimo Bibliją su 7 knygom mažesniais, labai gražiai meldžiu man pranešti. J. GAVEN, (18—19) Rolla, N. Dakota.

Pajieškau Dominiko Šimkaus iš Kauno gub., Šiaulių pav., Laukės gmino, taipgi visų pažįstamų prašau atsišaukti. Antanas Jurkus, 804 Front st., (20) Chicopee Falls, Mass.

Pajieškau draugo Juozo Keldušio, paeina iš k-mo Kreivosios, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Jenavo valsc. Pirmiau gyveno Homestead, Pa.; taipgi meldžiu ir draugų atsišaukti, kurie mane pažinote. (19) Salemonas Bazgela, 43 Mendon st., Worcester, Mass.

Pajieškau savo pačios Uršulės Šimkuvienės iš Kaimo Pociunų, Eiriogalos par., Raseinių p., Kauno gub., paskiausia gyvena Utica, N. Y. Ji pati arba pažįstami malonėkite pranešti. J. Simkus, R.F.D. No. 1, BOX 49, Grafton, Mass.

Pajieškau Juozo ir Vinco Stačiokų, Suvalkų gub., Mariampolės pav., Igliaukos parapijos, Mergasilės kaimo. Pirmiausias jie gyveno apie New Britain; taipgi Miško ir Juozo Papekuciuų iš Mariampolės. Meldžiu atsišaukti. Frančas Bartkus, 7 Foyle st., Worcester, Mass.

Furničių ir pianų kraustytojais. Labai atsakančiai darbu užsiima ir krausto ir tolymesnius miestus arba perkraustą. Visada gatavi patarnauti. Furniture & Piano Moving Co., by Auto Truck Pet Miller, 58 Cutler st., Telephone Cedar 4061w. Worcester, Mass. (22)

KETURI ruimai ant randos, del trijų vyrų arba žemoties ir ruimas del merginos. Kreipkitės pas — E. Bukoveckas, 40 Millbury st., Worcester, Mass.

NORĖDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavoti kambarius ir tt., garsinkitės "Amerikos Lietuvyje."

Parsiduoda Namai

3-jų šeimynų namas, 10 rui- my, su visu nauju, gražiu įtasi- mu, randos po \$18, arti lietu- viškos bažnyčios, lietuvių koloni- ja prie Grafton Sq. Prekė tik \$6.600, \$1.000 įmokėti.

Parsiduoda Farma 85 akrų, 60 akrų lygumos, (gražesnis ne- rasi visoj valstijoje), prie ežero, miesto vanduo, su gyvuliais, bu- dinkais ir visu įtaisimu, didelis sodas. Prekė \$7.000, vertė \$12.000.

Turiu daugybės namų ir far- mų.

JONAS BUOKAS, 12½ Millbury st., Worcester, Mass.

JONAS NAUJOKAITIS "Amerikos Lietuvių" agentas, (7 Planet str. Commercial Rd. E. London, England.

Jeigu nori pirkti Graphopho- ną, pirkie pas mus. Mes par- duodame visokios rūšies nuo 12 dol. iki 500 dol. Pas mus galite pirkti ir Rekordus, Kataliogą prisiųsime ant pareikalavimo.

Pirkdami pas mus, visada gau- site gerą tavorą ir pagelbėsite leisti "Amerikos Lietuvių."

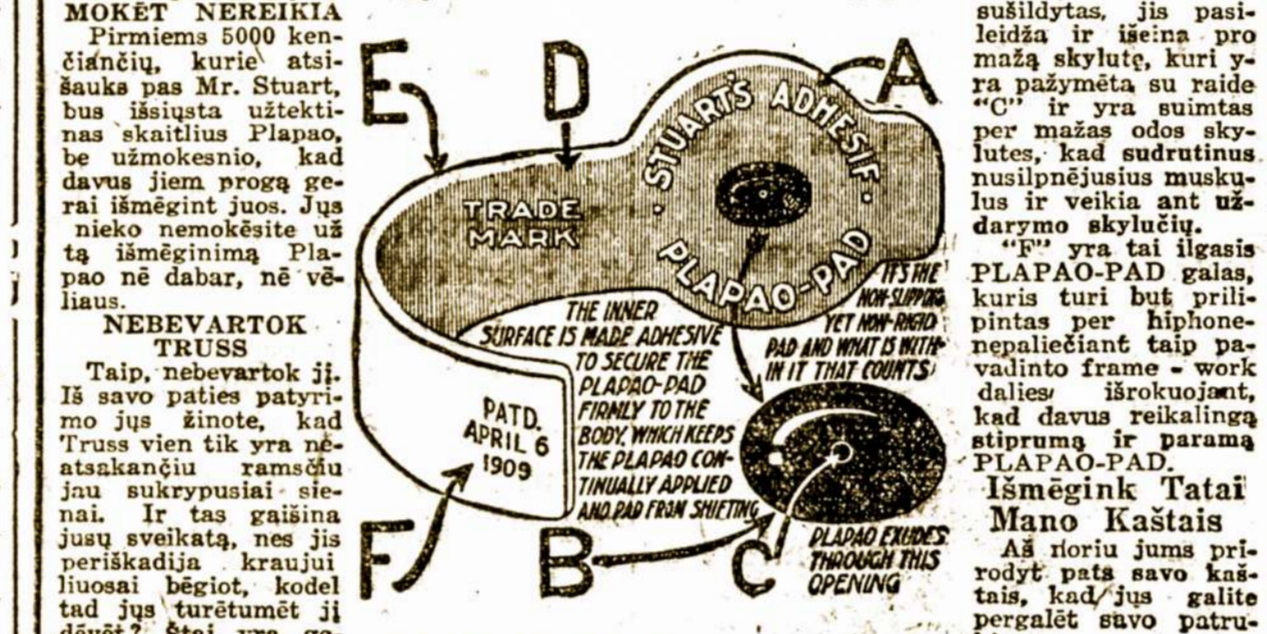
Svetimtaučiai atlenda į jušų namus ir parduoda priešais ju- šų norą, tik po laiko gaudinatės.

M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

DYKAI PATRUKUSIEMS

5,000 Kenciančių Gaus Dykai Išmėginimui Plapao

Nereikalinga Visą Gyvenimą Nesioti-Bevertį Truss "B" yra atsakančiai nutaikiinta padūkai- tų tikim vartojimui, kad sukaktina Herial crifice ir labai praliko viduriu rūšis, kad pastarosios neišsivergtų i lauko puse. Pa- dukūntas yra rezervuaras. Šiame rezervu- are yra stebėtas susaustis susitraukiantis mediklas. Kaip greit šis mediklas esti kune puslidyntas, jis pasi- lejais ir gerina pro- mazi skylute, kuri y- ra pažymėta su raide "C" ir yra suimama per mazas odos sky- lutes, kad sudrutinus nusilpnėjusius musku- lus ir veikl ant už- darymo skylčių.

PLAPAO-PAD gais, kuris turi but pril- pintas per hipone- nepaliekiant taip pa- valinto frame o work- dades išrokojunt, kad davus reikalingą atitrus ir parama PLAPAO-PAD. Išmėginkitė Taitai Mano Kastaits Kastaits, kuris rodyt pata savo ka- taitis, kad jus galite pergalėti savo patru- kima.

Kuomet silpni muskulai atgauso savo stip- rumą ir tamprumą... Kuomet silpni muskulai atgauso savo stip- rumą ir tamprumą... Kuomet silpni muskulai atgauso savo stip- rumą ir tamprumą...

PLAPAO-PAD ISAIŠKINTA Principas, kuriuo pasirenkami Plapao-Pad veikia, gali but lengvų ir greitų, nes jai- jant, gausi einaidži iliustracijų ir skaitant sekanti išdėstymą.

SIUSK KUPONA ŠIANDIE IN PLAPAO LABORATORIES, Inc. Block 2229 St. Louis, Mo. Dykai Išmėginimui Plapao ir Mr. Stuarto knyga apie Patrukimus.

Vardas ..... Adresas ..... Grištanti krasa atneš dykai išmęg. Plapao

VERTA ŽINOJIMO.

Ar žinai, kad Severos medika- liškas muilas yra geriausias de- lei skutimo barzdos ir trinkimo galvos. Tą sako Joe Heckart iš White Pine, Minn. Rašė mums apie tą rugsėjo 26, 1917. Šis muilas yra geras delei kiekvieno šeimyroje, yra geriausias del ku- dikių maudynės, delei prausimo, suminkština smelkingą, pagraži- na veidą, nuvaro brudumą. Kai- na 25c. kiekvienoj aptiekoj.

F. W. SEVERA COMPANY, Cedar Rapids, Iowa.

DR. F. PUSKUNIGIS

Praneša visiems, ligotiesiems ir sveikiems, kad jis perkėlė savo ofisą ant 27 Vernon Square priešais Mikeidės Hoteli. Telefonas tas pats — Ceder 2404.

Priimu ligonius šiomis valan- domis:

Nuo 9 iki 11 ryte Nuo 1 iki 3 po pietų Nuo 7 iki 9 vakarais. 27 Vernon Sq., Worcester, Mass. (16—19)

DIDELA PROGA DEL VYRU NUSILPNEJISIU ANT LYTIŠKU ORGANU

Prisiųskite mums tik 50c. Nusilpnėjte ant lytišku organu vyrail, kaip tai neriu, paliks išgydynti ant visa- dos por vartojima, gyduoliu NOVO. Tai yra, galima pasakyti, cuduame gyduoli, kurios išgyde, su tuktančius vyrų sergan- šiu lytiškoms ligoms. Jei esate serganti ant lytišku nusilpnėjim, kad kenkia jums betvarke neriu, kad nustoet vyriskuma, kad esate nusilpnėjiesiam padėjime, šaltos rankos arba kojos, galvos spėjimiai, užke- tejimai viduriu, nervinimiai skilviu, ink- stu ligą arba kitos ligos puseis, nemielus sapniai, baime sutikti žmonius, kaip tai daro nekurie, palikite išgydynti per varto- jima gyduoliu NOVO. Cuduos tas i trump- laika padaris jus sveikais, tvirtais ir laimingais, tada gi galima bus naudotis gyvenimu ir jo ypatibems. Del atydos, idant pertikrinti jus apie tai, kad NOVO gyduoles ta padaris, išsiunsiame jums DY- KAI kompletiška kursa tu gyduoliu, užtekin- tai 15 dienu, kada gi prisiunsite mums savo antrašė ir pavardė, taip gi sy- kiu 50c. krasos ženkles arba sidabru del apmokejima liešu persiuntima. Malonė- kite atkreipti atydą ant to kad tai nera maža dezoite, bet kompletiška kursas išgy- dytymui, užtekinai ant 15 dienu, labai tanku yra užtekinai išsigydytym. Ta pro- yra vienas svarbia ant trumpo laika. Rašy- kite mums neatidėlokita, taip gi pranešy- kite kokiam laikrašči skaitite ta apgarsini- me ir mes išsiunsiame jums tuojaus tas gy- duoles.

NOVO COMPANY, Dept. 39, Box 4000, Philadelphia, Pa.

Specialistas

Nuo sugadyto kraujo ligų, Ink- štirų, karpų, puč- kų, plaukų ant veido, numėtymų ir niežėjimo odos Dr. OLMSTED 598 Main St., Worcester, Mass.

Skerasl nuo pačto Valandas 9 priel piet iki 8 po piet. Nedeliomu nuo 10 iki 11prieš. p.

PUOŠIMAS NAMU

Norėdami molevoti, baltnyi ar po- pieruoti ir šep kaip nors padary- ti, kreipkitės pas mus, darbą at- liksime labai gerai, gražiai ir dru- tai ir už žemą kainą. D. T. STANKUS, D. PETRAUSKAS 372 MILLBURY ST. Worcester, Massachusetts.

ŽUVŲ RINKA

Sviežiausias kurvis, osterius, klemas, užtius taip gi marina- voutus galima gauti kenėse. Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi žėlial ant pardavimo žmo- nės ir i krautuves. SULLIVANS VERNON SQ. FISH MARKET.

PUIKI UŽEIGA PAS

ANTANĄ SVIDERSKI

Jis laiko puikų restaurantą, saltu- ne, netoli nuo stoties, pakeleivingsiems ir Worcesterio lietuviams labai pa- ranku. Visada priimtus patarnavi- mas. Prie gerų valgių galima gauti ir išsigerti. Atminkite adresą: 59 GRAFTON ST., WORCESTER, MASS.

Lietuvišką Restauraną

Geriausia ir puikiausia vieta lietu- viams užtiti. Gaminame visokius val- gius švariai. Kviečiame visus lietu- vius, kaip vietinius, taip ir pakele- ivius atsilankyti ant žemiau paduoto adreso:

PETRAS BALČIUNAS, 4 Millbury st. Worcester, Mass.

DOVANAI!

Katalogas gražiausių ir geriausių jubilierių ir mu- zikališkų instrumentų, parduodamų labai pigiai. Reikalaukit vieno tuojaus nuo MASHKEN & CO. 3101-3 So. Halsted st. Chicago, Ill.

SIMON F. PAUTIS

ATTORNEY-AT-LAW LIETUVIS ADVAKATAS Pabaegis Mokslo Pennsylvania Universitete Užsiima-Varymu-Provu-Visuose-Teismuose 922 LAND TITLE BUILDING, BROAD & CHESTNUT STREET PHILADELPHIA, PA. BELL PHONE NAWU-TIOGA 4442. 212 N. ERIE AV. PHILADELPHIA, PA.

KA ISRASTI?

Tai yra lietuviška knygtė išleista, kurioje yra apie 400 išradimų, kurie gali buti reikalingi. Ikosi išduoti ant reikalavimo ir del naudos LIETU- VIŲ ISRADEJŲ. Iš knygtės darsi- žinosite koki pelną išradimui atnešė ir dar gali atnešti. Jeigu manote ap- ie išradimus, tai rašyk šiandien Lietuvoskai reikalavudmas knygtės, kurią išsiųsime DYKAI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc., 256 Broadway, New York, N. Y. (A. L.)

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ!

Užlaikau geriausias dėverykus, siutus, overkotus del vyru, moterų ir vaikų. Didelė dalis moterų ir merginų drabužių. Taipgi užlaikau visokių auksinių pasi- dabinimų. D. T. STANKUS 372 Millbury St. Worcester, Mass.

Geriausias Blekorius!

PELENU SIETUS, TRIUBAS IR BAČKAS DAROME IR TAIŠOME. Blekas stogas, boilerius, šilto oro pečius įdedame ir taisome. Goro gazo ir vandens triubas įvedame ir taisome. Darbą gerai ir ne- brangiai atliekame.

Smith Heating & Ventilating Company

34 36 ir 39 Bartlett Street, ties Trumbull Square WORCESTER, MASS.

KUR BĖGI JONUK?

—Aš bėgu į Conlins dėverykų krautuve. 10 Vernon Square. Tę parduoda gerus dėverykus.

IN THE VERY CENTER OF THE CITY. Atdara šiais vakarais. Panedėlije Petnyčioje ir Subatoje

Moterų ir Vyrų Pavasario Siutai ir kotai \$20, \$25, \$30

Už mokestį arba ant bargo, nebrangiau — ta pači pigiausia kaina. Pamatykit šiuos siutus ir kotus po \$25 ir persi- tikrink, kad yra geriau- si mieste už tą pinigą. Vyrų dėverykai nuo 3.00 iki \$8.50 Moterų dėverykai nuo \$3.00 iki \$9.98 Vaikų dėverykai nuo \$1.50 iki \$3.50

Moterų ir vyrų laikro- deliai nuo \$15, \$20, \$25 iki \$50.00 už mokestį arba barga.

Rėdytojai visos familjos. GRODBERG & HIRSCH 421 Main st., Corner Front, antros lubos.

HOTEL VERNON

Prop. M. McCADY. Puikiausias hotels lietuvių apgyventoj vletoj.

VERNON SQUARE, Worcester, Mass.

Kuopni Vaistai IR UZTIKRINTOS GYDUOLES

Mes esamė importotojais vi- sokių vaistų ir galime prisiatyti visados kuopniausias ir šviežiau- sius jumi vaistus. Pas mus ga- lite gauti ir plačiai zinomas gy- duoles Groblevskio kaip Zme- jacznik, Rožiy Balsamas ir visa eilę Severos gyduolių pas mu- galite visada gauti.

Imporituoti vaistai pas mu- galima gauti. Musų kainos yra žemiausios. Daktarų receptai kuogeriau- siat specialiskai sutaisomi. Brewer & Co. 56 FRONT STREET, ... WORCESTER, MASS.

Užsakymai pristatyi pačty, greitai išpldomi.

ATEITIS

savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilijų, paveikslų. Turį savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Volketijoje, Fran- cijoj, Anglijoje ir kt. "Ateitis" kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Už- sienuose metams \$2.50. Pasiažureti viena numeri siunčiame dovanai.

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

BULETINAS No. 9. Išlaista Komiteto, Besirūpinančio Moterimi Industrijose.

Tautos Apgynimo Skyrius.

Uždarbio Nustatymo Komitetas.

Komitetas Besirūpinąs Moterims Industrijose mano, kad darbdaviai užsimananti valdžios darbas privalo mokėti darbininkams pagal vėliausią kolektyvišką sutarimą toje apylinkėje kur tik tokios sutarimės randa.

Nauda iš susijimo darbininkų atstovų ir darbdavių, kad apkalbėjus kilusius nesusipratimus yra aiški. Tada yra teisingas ir geras išskaidymas.

Toks budas uždarbio nustatymo yra vartojamas vienoje didžiausių drabužių kompanijų Chicagoje. Toji kompanija įveda tą budą po ilgą ir sunkią streiką, kurs iškilio tarpe bosų ir skriaudžiamų darbininkų.

Kompanijai prisijėmus pradėti naują darbą arba daryti kokias nors permainas atsisaukia į Ratų Komitetą, kurs nustato uždarbį sulyginant naujo darbo vertės bei vykinamų permainų.

Rugšios morkvos. Nusukš ir supiaustyk ir riekutes 6 morkvas. Sudėk ir puodą ir užplik 2 puoduku šviežiai verdančio vandens.

Miežinė duona. 3 puodukai miežinių (barley) miltų 1 šaukštuką druskos 1 valgomą šaukštą cukraus 6 šaukštukus "baking powder."

Sumaišyk ir išsijok miežinius miltus, druską, cukrų ir baking powder. Pridėk rozinkas ir gerai sumaišyk. Į maišyk taukus su šake. Pridėk pienu, įmaišydama su peiliu.

Prisilaikant tokio būdo ratos negali pakilti, nei uždarbis negali nupulti. Abelna kompanija yra priversta darbininkams mokėti tiek kiek darbas vertas.

Prisilaikant tokio būdo ratos negali pakilti, nei uždarbis negali nupulti. Abelna kompanija yra priversta darbininkams mokėti tiek kiek darbas vertas.

1 puoduką sukaptos mėsos. 1/2 šaukštuko druskos 1 šaukštą citrinių sulčių Truputį pipirų 1 puoduką verdančio vandens.

1 kaupiną šaukštą sviesto 2 puoduku sugrūstų bulvių. 1/2 puoduko pieno.

Sumaišyk mėsą, druską, citrinių sultis, pipirus, verdantį vandenį ir sviestą. Sudėk į ištaukuotą skauradą ir kepink nekarštoje vietoje iki mišinys bus parudęs.

Idėk 1 didelį šaukštą vieno stūpsio ir atskirą puodą ir leisk pastovėti ant ugnies iki parus.

Idėk 1 didelį šaukštą vieno stūpsio ir atskirą puodą ir leisk pastovėti ant ugnies iki parus. Tada pridėk nusunktas morkvas.

Idėk 1 didelį šaukštą vieno stūpsio ir atskirą puodą ir leisk pastovėti ant ugnies iki parus.

Idėk 1 didelį šaukštą vieno stūpsio ir atskirą puodą ir leisk pastovėti ant ugnies iki parus.

Keliaujanti ligonbučiai bus įsteigti užpakalyje Suv. Valstijų linijų Francijoje. Ligonbučiai bus moterų rankose.

Keliaujanti ligonbučiai bus įsteigti užpakalyje Suv. Valstijų linijų Francijoje. Ligonbučiai bus moterų rankose.

DAKTARAS IS PRIEVARTOS

ŠI KOMEDIJA parašyta garsaus francūzų dramaturgo-Moliere; Lietuvių kalbon išvertė Ona Alptiene.

MOLIERE buvo vienas iš garsiausių francūzų dramaturgų, rašusių sceniškus veikalus paremtus ant visokio luomo žmonių gyvenimo bei elgimuisi.

STOKA gerų sceniškių veikalų, ypač komedijų, raskutiniais laikais pasirodė tame, kad mūsų lietuviška scena užėmė labai menki veikalukai, kartais-gi net labai negražūs.

TEATRALĖS GRUPOS, kurios užsiima perstatymu geresnių veikalų, ši komedija los su dideliu pasisekimu, nes tai pirmiena mūsų scenoje.

NORINTIE susipažinti su minuoju rašytoju, šioje knygelėje ras jo biografiją bei suminėtus svarbesniusius jo veikalus

KNINGLELE turi apie 60 puslapių, gražaus darbo; viršeliai dviem spalvomis — juoda ir raudona — atspausdinti ir duoda skaitytojui gerą įspūdį.

Reikalaujami kningelių užsakymus ir pinigūs siųskite adresu: A. B. STRIMAITIS

307 W 30 St., New York, N. Y.

PAISAI GEROVĖS BEJIEŠKODAMS. Nenusimink! Gerovė gyvena ant aušto kalno. Ten ją ras, jeigu geru keičiu prie jos eiti.

"LIETUVA" 814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Net 2,500 amerikonių moterų gydytojų pasisiulė eiti Europon dažūretū moteris ir kudikius karės rajonuose.

SKAITYKITE ir PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVIŲ"

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neuzaima barnėmis ne polemikomis. Talpina daug žinių. Talpina daug moksliskų ir pamokyančių straipsnių.

"DIRVA" Ant pažirus vienas No. Dykal. 2004 ST. CLAIR AVE CLEVELAND, OHIO

"Amerikos Lietuvių" agentas F. SATALAS, 25 Shomerdine st., Rochdale Dr. Manchester, England.

Tel. Cedar 2404 DR. F. B. PUSKUNIGIS, 27 Vernon Street, Worcester, Mass

Užrašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj VIENYBĖ LIETUVININKU

Knygų Agentas

Ar rašysi, ar skaitysi, ar surkusiam ruime kazvyriusi?

Ar matai šitą paveikslą viršui? Cia du gyvenimai žmonių nueišti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dalina pasaulį, jo darbai kėrovoja kitus ir tave pačią.

Kitame šone matai žmones kazyrėm lošiaučius, pruruk, ant tu dumų pažiurėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėm lošia gal einiki iš noskių, o gal iš pinigų.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skatyk gerų knygų, stok į eiles žmonių, kurie skaitosi.

Rasputino aprašimo knygelę jau užbaigėme spausdinti, nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprasti kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį vergėją pavergė.

Lietuviškas Elementorius, tik 25 c. Jeigu nemoki skaityti, gal pats per save pamokytis, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti savo kalboje.

Mokinkimės Rašyti, 25 c. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti. Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi.

Kalbamosis Angliškai ir Lietuviškai 25 c. Apie tą knygą nereik nę sakyti, Jūs žinote, kad ta kalba reikalinga, Jos vertės čia negalima aprašyti, nes visada ir visur reikalinga.

Angliškas Lietuviškas Žodynėlis 50 c. Knygelė visada galima kišeniuje laikyti ir kada prisieina kokio žodžio žinoti, pasižiurėk ir žinosi.

Aritmetika, 50 c. Knygelė labai naudinga, delto kad koznas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalus.

Vokiečių Kalbos Vadovėlis, 35 c. Kaip turi laiko gali prašlavinti Vokiečių kalbos, kad ne šiandien tai ryt, bus naudinga, Ka mokai ant pečių nereik nešioti.

Daktaras Kišeniuje 75 c. Knygutė supamokynimu kaip užlaikyti savo sveikatą, kaip gėlbėtis nelaimėse

Parlamentariškos Tiesos 10 c. Kaip vesti susirinkimus, kaip užsilaikyti ant mitingų. Kad nekelti maištas dovana!

Kaip Pastoti Ukėnu. 15 c. Knygelė su klausymais ir atsakymais, Verta turėti kiekvienam.

Knygelė Daržovių Auginimo, 20 c. Pasiškina visa apie auginimą visokių daržovių: ankstyvų, ir vėlyvų, kuri daugeliui žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiomet pirk.

Dvi Prolekcijos Apie Ukinkystę, 20 c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiem, kurie nori pasekmingai vesti ukę čionai arba Lietuvoje.

Istorijos Kariaujančių Šalių, 2 dol. Nusipirk šitą knygą tai turėsi visą universitetą savo namuose. Susipažinsi su Istorijom Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turkijos, Juodkalnijos, ir Belgijos.

Francijos Revoliucija, 40 c. Tu girdi apie revoliucijas. Kaip puola carai, karaliai ir vėl kaip žusta žmonės vieni kitus beždudami, tas tau neaiški, nesupranti kodėl ir kokios priežastys tame yra.

Žmogus Po Medžiu 50 c. Šešiosdešimtys gražių prakalbų liėdiančių visokius žmogaus gyvenimo reikalus.

KITOS MŪSŲ KNYGOS: Nuskendimas Titaniko 15 c. pirma didžiausia nelaimė šių gady.

Valkata, Keturių Veiksnių Drama 25c. Skambančios Stygos, eilės 20c.

Dainos Juokeliai net linksta keliai 20c. Gekėliniai Nagai, puikus aprašymas 25c.

Istorija Apie Amžiną Žydą 30c. Belalvio Balsas, kareivio Esperantisto aprašymas karės 15c.

Pirkite šias knygas, naudokitės jom o mėš rupinsimės padaryti jumi daugiau naudingų knygų. Jeigu tau laikai geresni, tarsi darba ir pinigai, tai kreipk savo gyvenimą ne keliu palaiduma, bet lavininkis ir mokinkis.

"AMERIKOS LIETUVIS" 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Columbia Grafonola and Columbia Records advertisement featuring an illustration of a man playing a gramophone and text: "What ought I to pay for a Grafonola?"

Every Business Man in Town - Ar Turi Gera Pluksna? advertisement featuring an illustration of two men and text: "Jeigu neturi fontanikos pluknos, pirk pas mus."

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER advertisement featuring an illustration of a man and text: "Didelė pagelba nuo dieglių, reumatizmo ir skaudėjimo pečiuose, yra Dr. Richter's Pain Expeller."

VIETOS ŽINIOS

Iš katalikų veikimo.

Nedėlioje Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą, kame prisirašė 6 nauji nariai.

Toliau buvo plačiai apdirbta feikalai gegužinės, kuri atsisbu 30-tą d. gegužės Greendale Fair Grounds, Išrinkta apie 50 darbininkų prie minėtos gegužinės. Bet kadangi Vyčių nariai daugel yra dainininkai, benistai, o minėtų 50 darbininkų neužtenka, tai nutarta prašyti Moterų Sąjungos vietinės kuopos, kad pagelbėtų, pridudamos nors 20 darbininkų. Mat vyčiai ištikrųjų mano, jog ši milžiniška gegužinė sutrauks didelės minias žmonių.

p. Zataveckas, gegužinės priėmimo pirmininkas, referavo apie gegužinio tvarką, ir kaip viskas turi būti vedama; jeigu vyčiai nori pasirodyti kaip tautos kultūrinė šaka, ir dar-gi nori uždirbti ir sušelpiti savo vienuolius nuo karės nukentėjusius.

Kadangi referatas buvo plačiai apimantis, aiškus, ir naudingas kuopai ir abelnai visiems lituvams, tai kuopa vienbalsiai priėmė, ir pagal tai viskas tvarkoma, ir tikimasi, jog tai bus viskas pasekminga ir gerai sutvarkyta, ko lietuviai N. Anglijos nėra matę, tai dabar pamatys, kurie tik pribus ant šios gegužinės.

Kiekvienas turėtų laikyti sau už priedermę savo atsilankymu parenti dailės ir kultūros dirbamus darbus, nes jau gadyne pasiliuosuoti iš po "cariskų priespaudų," ir šiuose laikuose fanatizmas jau turi išnykti tarp žmonių. Šiandien laikas, rodosi, jau yra toks ir užtiesą turim pripažinti. Jeigu kultūros darbą dirba katalikas, turim pripažinti už gerą kiekvienas, jeigu laisvamanis deda savo jėgas ant tėvynės aukuro ir su visa širdžia atsiduoda tam, turim jam palinkėti ir tarti ačiū. Jeigu socialistas stovi savo vagoje ir budavoja žmonijos gyvenimui šiltus rūmus, iš pamatų stato stiprius ir neišsikreipusius, turim pripažinti už gerą. Jeigu iš tų trijų, kuris dainuoja švarią dainelę arba groja gražią muzikos melodiją, kodėl-gi mums nepasiklausyti. Rodos nei vieni, nei antri, nei tretis neprasižengsime prieš savo privatinį persitikrinimą — idealą ir tarp mūsų tik tuomet meilė viešpataus, kuomet gerbsim vienas kito insitikinimus ir jų neužgauliosime savo susirinkimuose ir prakalbose, o darbuose naudinguose visi viens kitam padėsime.

Pajutė.

Worcesteriečiai loš "Undinę" Bostone.
Vietinės Vyčių kuopos teatralis skyrus gavo pakvietimą iš Bostono, kad atvažiuotų suloštų "Undinę." "Undinė" buvo lošta Worcesteryje kiek laiko atgal su dideliu pasisekimu, kaip ištekniškos taip ir iš medžiagiškos pusės. Minėtasis ve-

kalas yra drama 3 veiksmėse, žinomojo rašytojo, K. Puidos. Bet p. B. M. darasė šiam veikalui prologą, kuris labai tinka ir uždomauja žiurėtojų iš pat pradžios ir tokiu budu pasidaro daug didesnė ir įdomesnė drama. Aktoriai tinkamai roles turi išsidalinę ir deda visas pastangas, kad Bostone dar geriau sulošus negu Worcesteryje. Pamatysime. Linkėtina geros kloties!

Reporteris.

Pirmos Gegužinės apvaikščiėjimas.

Šimetinis gegužinės apvaikščiėjimas tarpe worcesteriečių pasirodė neskaitytinai. Nors buvo surengta tarptautinė vietos socialistų paroda ir buvo paskleista atsisaukimai, raginanti švęsti gegužinę, bet mažai kas ją šventė.

Paroda prasidėjo 7 val. vakare, kurioje dalyvavo apie 800 maršuotojų; prie maršavimo prisidėjo ir 100 lietuvių darbininkų, kurie maršavime, tulu, nedalyvaujantių lietuvių buvo pajukiami kaip "raudonkakaliai." Parodoj nešina vėliavas su įvairiais parašais, tarpe kurių buvo: — "Visų šalių darbininkai vienykitės! mes nieko nepralaimėsime tik režežius," ir kt.

Paroda kaip 8 val. vakare susirinko A.O.H. svetainė. Kalbėjo angliškai, J. D. Cannon iš New Yorko. Jis savo kalboje nurodė, kad paskutiniu laiku Rusijos bolševikai jau nejuokais rengiasi karėn, kad išvijus kaizerius iš Rusijos teritorijų.

Nors žmonių prisirinko pilna svetainė ir finų socialistų benas griežė gana smarkiai, vienok didelio entuziazmo žmonėse nešukėlė. Šimetinė gegužinė pasirodė kuo tai nepaprastu skirian-tis nuo kitų gegužinių: minioje matėsi neužsiganėdijimas ir lukėsis ko tai neaiškaus.

Aukų surinko 49 dol. su centais. Susirinkimas užsidarė po 10 val. vakare.

Ten buvęs

Ponią Stasę Kasputienę, gyvenančią ant 8 Meade gatvės, koks tai valkiozas tris kartus labai išgazdino. Kaip tik nueina į sklepa malkų, valkiozas puolasi iš kampo. Policijai buvo apie tai pranešta, bet piktadarys nesugautas.

P. Jaseliunas pirkė 3 šeimynų namą ant Rice Lane, o p. Ant. Mažeika pirkė vieno akro farmą Auburne per p. J. Buroko agenturą.

ALTS. ir Beno Koncertas
5 d. gegužio atsisbuvo A. L.T.S. vietinės kuopos ir Worcesterio Lietuvių Beno koncertas. Abelnai imant, koncertas gana gerai pavyko. Lietuvių Benas nepaprastai puikų ispudį padarė klausytojuose. Stebėtina ir labai pagirtina, kad darbo žmonės, kurie gali lavintis tik vakarais, sunkiai išdirbę visą dieną, gali taip puikiai prasilavinti. Worcesterio lietuviai gali tikrai didžiulis savo benu. Iš visų beno veikalų, rodos geriausia bu-

vo sugriežta "Mignonette" overturas, "Jolly Students" overturas ir "Regiment's Return," maršas, nors abelnai visi veikalai patiko publikai. Brass kvarteto geriausia buvo sugriežta "Perfect Day." P. Bliudžius ir gi pusėtinai sugriežė ant korneto, nors kartais kornetas lyg ir truputį neaiškų skambėsį išdavė.

Duetai soprano ir alto plėm Tropiutėm vidutiniškai pavyko; daug pasekmingiau išėjo kuomet p-lė P. Tropiutė dainavo solo; publika padėkavojo jaunai dainininkei už gražiai sudainuotas daineles iigais ir smarkiais aplodismentais. P-lė I. Avietėnaitė žavėjo publiką netik savo gražių balsu, bet gyvu ir jautriu nudavimu; jai ypač pavyko sudainuoti "Europos Studentų dainą" ir "Gėlių Dainą" iš operos "Faust." Abiom soilstėm įteikta po gyvų gėlių bukietą. P. Skrickis turi gerą balsą ir jo dainos žmonėm patiko, vienok jam truksta abelno muzikali išlavavimo.

Iš viso programo, skyrėsi savo ypatingumu ir ilgumu "gerbiamo Lietuvos atstovo" St. Šimkaus kalba. Tas gražkalbystės "genijus" savo talente apima ir Billy Sunday skerečiojimus ir Charlie Chaplin'o nudavimus. Žinoma, jo talente sutilpus tiems dalykams, negalėjo tilpti nei prasmės, nei logikos, bet juk kvaila būtų, einant į Charlie Chaplin'o "movies," laukti prasmės ar sveiko proto. Jei jis nebūtų sau prieštaravęs ant kiekvieno sakinio, nebūtų kalbėjęs nesamonių, jo stengimasis nuduoti tą didį juok darį būtų nuėjęs niekais.

"Vokiečiai baisiausi piktadariai — reikia kovoti prieš juos iki paskutiniam; toliau, — jie mūsų vienatiniai geradėjai ir tt." Pavaišino klausytojus ir šnipijados nepavykusiu raugu — šnipais, išgamomis. Nuo šnipijados tėvo nieko kito ir negalima tikėtis.

Publikos ant koncerto buvo į 400. Tarpe publikos buvo matyti žmonių įvairių

"spalvų;" kaip LSS. 40-tos k-pos koncerte dvi savaitės atgal, taip ir dabar radosi ir socialistų ir katalikų ir tautininkų. Worcesteriečiai matomai ištikrųjų pradeda atskirti dailą nuo partijų. Galia tiktai, kad tokiuose dailės vakaruose, maišoma grynai partyviškos, nieko su daile neturinčios prakalbos.

Zanavykas.

Lietuvaicių draugija po globa P. Š. rengia labai gražų balių ant ateinančios subatos — 11 gegužio. Kviečia visą jaunimą linksmai pašokti, pasilinksinti. Balius prasideda kaip 7 val. vakare. Tikietai 25 ir 35c. Balius atsisbu Father Mathew's svetainėje.

Per keturias savaites, Worcesteryje buvo išparduota laisvės paskolos bondus už \$9,024,200. Tuos bondus pirkė 25,343 ypatos.

Visiems Worcesterio Lietuviams.

Trečioji Laisvės paskola pasibaigė pereitą subatą, Worcesteris pralenkė kitus miestus pardavime. Lietuviai gausiai pirkė paskolą. Lietuvių paskirtas komitetas dirbo kiek išgalėdamas dalyvavo susirinkimuose ir varė drūtą agitaciją, laikė prakalbas ir dalino valdžios lapelius.

Dabar prisjeina raportas išduoti, kiek lietuvių paskolos pirkė. Kad tą viską sužinoti, pirkusieji lietuviai ir lietuviškos malonėkite užėiti į "Amerikos Lietuvio" išleistuvę, čia rasite knygą tam reikalui, ant kurios pasirašysite ir paženklysite pirkę ir po kiek jos, taipgi kokias paskolas esate pirkę.

Kad mes dirbame ir perkame, tai turime gauti sau ir kreditą kaipo lietuviai, nes ir mums laisvė yra reikalinga. Malonėkite pranešti kitiems, neskaitantiems, kad ir jie ir kiekvienas lietuvis, kuris pirkė butų užrašytas, iš ko raportą bus galima išduoti. Butų gerai, kad į savaitę laiko tą darbą padarytume, nes vėliau gal buti nelaiskas. Komitetas.

Vienatine Lietuviška APTIEKA

Mieste Worcester ir Aplinkinej.

Lietuviai ir lietuviaitės! kviečiame Jumis lankyti į lietuvišką aptieką su visokiai gyduolių reikalais. Mūsų užlaikome gyduoles nuo visokių ligų ir skausmų. Atėję pas mus susikalbėsite lietuviškai savo prigimtoje kalboje ir visada gausite tikrus ir gerus vaistus kokių reikalauosite. Čia visada atrasite aptiekorių, kuris turi plačią praktiką, dirbęs aptiekoje Vilniuje ir supranta visą Europos budą taisyme gyduolių. Taipgi čia Amerikoje yra užregistruotas ir dirbęs trijo-e valstijose. Patyręs įvairius vaistus ir žino geriausiai kokias gyduoles užlaikyti. Nežiurint kur gausi receptą, pašokį daktarą, atėik pas mus gyduolių, mes patarnausime jumi kuogeriausiai ir jūs busite visados užganėdinti. Kas negali mums pasiekti atėidami pas mus, galite parašyti, o kokių gyduolių jūs panorėsite mes pristatysime. Kviečiame visus ir meldžiame visų pranešti apie musų naują aptieką savo draugam ir draugėms.

A. Budrevičia

93 Millbury St., Worcester, Mass (Priešais Lafayette St.)

Rialto Rialto!

TEATRE

J. Frank Glendon
W No. 1

Hedda Nova
W No. 4

Kiekvieną panedėlį yra

rodomi puikus paveikslai

"Moteris Ortinkliuose"

Įdomi Melodrama. Geriausi aktoriai

Ateik iš pradžios kad visą pamatytum. Panedėliais

Hedda Nova

NEPAMIRSKITE!

Kiekvieną Seredą

Pearl White ir Antonio Moreno

NAMUOSE PANIEKINIMO

VISI GERIAUSI VEIKEJAI

"Namas Paniekos" yra gražiausias veikalas kokiam kada lošė Pearl White.

Graži Istorija Meilės ir Kelionės pagal Charles Logne ir Arthur B. Reeve, sutvėrėjas "Craig Kennedy."

Pearl White ir Antonio Moreno puikiausi lošikai.

Namas Paniekos, naujas lošimas, didelė serija paveikslų. Vaidinimo teroras namuose paniekos žingėdėnis negu Juoko maska Geležinių nagų.

Kas tai yra šita pakavanė į kurią pateko graži mergina ir jos numylėtinis?

Kiekvienas pasikrutinimas šitų atsitikimų dideliai nustebina žiuresoja

Jo mėginimas ant gyvasties merginos daro baisų ispudį

Visiem verta pamatyti šis gražus losimas

RIALTO TEATRE

Ant Millbury Street

